

PRESSGLASS
LEADING IN EUROPE

TVORNIČKI STANDARD

Izdanje 7.1
Studenzi 2021

SADRŽAJ

1.	Staklo.....	2
2.	Rezanje stakla	3
3.	Skidanje rubova stakla	7
4.	Brušenje i poliranje rubova stakla.....	8
5.	Fazetiranje rubova stakla	9
6.	Bušenje rupa.....	10
7.	Izrezi i urezi	12
8.	Odrezivanje kutova.....	13
9.	Nanošenje emajla pomoću valjaka.....	14
10.	Nanošenje emajla metodom sitotiska.....	16
11.	Digitalni tisak.....	18
12.	Pjeskarenje stakla	20
13.	Kaljenje stakla, toplinsko prožimanje stakla (HST)	21
14.	Toplinsko ojačavanje stakla (polukaljenje).....	24
15.	Laminiranje stakla	28
16.	Izrada izo stakla	30
17.	Zakrivljeno staklo, zakrivljeno laminirano staklo, zakrivljeno izo staklo.....	39
18.	Kontrola površine stakla - emajlirano staklo ili staklo s digitalnim tiskom.....	42
19.	Kontrola površine stakla – pjeskareno staklo	45
20.	Kontrola površine stakla – kaljeno, toplinski ojačano (polukaljeno) i toplinski prožeto staklo.....	47
21.	Kontrola površine stakla – laminirano staklo, vatrootporno staklo	50
22.	Kontrola površine stakla – zakrivljeno staklo	52
23.	Kontrola izo stakla.....	54
24.	Postupanje s gotovim proizvodom.....	61
25.	Katalog oblika.....	62

1. Staklo

Vrste stakla	<p>Vrsta i kvaliteta stakla stvar je dogovora između proizvođača i kupca prije realizacije narudžbe.</p> <p>1. Osnovni proizvodi od stakla</p> <ul style="list-style-type: none">– float staklo (EN 572-2),– admirano polirano staklo (EN 572-3),– ravno vučeno staklo (EN 572-4),– ornament staklo (EN 572-5),– admirano ornament staklo (EN 572-6),– laminirano staklo i laminirano sigurnosno staklo (EN ISO 12543 -1,-2,-3,-4,-5,-6),– staklo s premazom (EN 1096-1),– staklo s obrađenom površinom (npr. pjeskareno, kemijski tretirano, tj. jetkano). <p>2. Ostale vrste stakla koje su obuhvaćene ili nisu obuhvaćene europskim normama.</p>
--------------	--

2. Rezanje stakla

Norma	EN 572, EN ISO 12543																									
Vrsta stakla	Monolitno, laminirano, laminirano vatrootporno																									
Oblici	Monolitno staklo - kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni) Laminirano staklo, laminirano vatrootporno staklo – na upit																									
Tolerancije za monolitno staklo	<p>Tablica 1.</p> <p style="text-align: center;">Tolerancija duljine stranica za pravokutne oblike [mm]</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Debljina stakla [mm]</th> <th colspan="3">Dimenzijs (H – visina, B – širina)</th> </tr> <tr> <th>(H, B) ≤ 1500</th> <th>1500 < (H, B) ≤ 3000</th> <th>(H, B) > 3000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3, 4, 5, 6</td> <td>± 1.0</td> <td>± 1.5</td> <td>± 2.0</td> </tr> <tr> <td>8, 10, 12</td> <td>± 1.5</td> <td>± 2.0</td> <td>± 2.5</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>± 2.0</td> <td>± 2.5</td> <td>± 3.0</td> </tr> <tr> <td>19</td> <td>± 2.5</td> <td>± 3.0</td> <td>± 3.5</td> </tr> </tbody> </table>			Debljina stakla [mm]	Dimenzijs (H – visina, B – širina)			(H, B) ≤ 1500	1500 < (H, B) ≤ 3000	(H, B) > 3000	3, 4, 5, 6	± 1.0	± 1.5	± 2.0	8, 10, 12	± 1.5	± 2.0	± 2.5	15	± 2.0	± 2.5	± 3.0	19	± 2.5	± 3.0	± 3.5
Debljina stakla [mm]	Dimenzijs (H – visina, B – širina)																									
	(H, B) ≤ 1500	1500 < (H, B) ≤ 3000	(H, B) > 3000																							
3, 4, 5, 6	± 1.0	± 1.5	± 2.0																							
8, 10, 12	± 1.5	± 2.0	± 2.5																							
15	± 2.0	± 2.5	± 3.0																							
19	± 2.5	± 3.0	± 3.5																							
Tablica 2.	<p style="text-align: center;">Dopuštena razlika u duljini dijagonalna za pravokutne oblike [mm]</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Debljina stakla [mm]</th> <th colspan="3">Razlika dijagonalna (H – visina, B – širina)</th> </tr> <tr> <th>(H, B) ≤ 1500</th> <th>1500 < (H, B) ≤ 3000</th> <th>(H, B) > 3000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3, 4, 5, 6</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>8, 10, 12</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>15, 19</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tolerancija za duljinu stranica i razliku u dijagonalama za kataloške, nekataloške i šablonske oblike povećava se za ± 3.0 mm za svaku debljinu stakla. Uzorci (šabloni) se čuvaju 30 dana od datuma proizvodnje stakla. Reklamacije koje se tiču dimenzija stakla nakon tog razdoblja neće se razmatrati.</p>			Debljina stakla [mm]	Razlika dijagonalna (H – visina, B – širina)			(H, B) ≤ 1500	1500 < (H, B) ≤ 3000	(H, B) > 3000	3, 4, 5, 6	3	4	5	8, 10, 12	4	5	6	15, 19	5	6	8				
Debljina stakla [mm]	Razlika dijagonalna (H – visina, B – širina)																									
	(H, B) ≤ 1500	1500 < (H, B) ≤ 3000	(H, B) > 3000																							
3, 4, 5, 6	3	4	5																							
8, 10, 12	4	5	6																							
15, 19	5	6	8																							

Tolerancije za laminirano i laminirano vatrootporno staklo	U slučaju kupnje laminiranog vatrootpornog stakla, tolerancije su sukladne onima od dobavljača stakla.
--	--

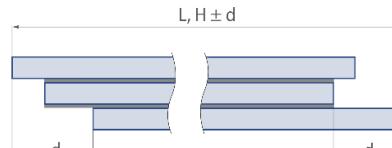
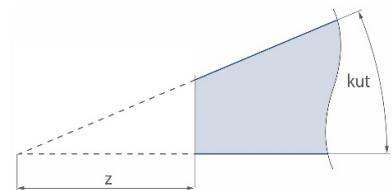
Tablica 3.

Tolerancija duljine stranica za pravokutne oblike [mm]			
Dimenzije L – širina, H – visina			
Nazivna dimenzija L ili H [mm]	Nazivna debљina laminiranog stakla ≤ 8 mm	Nazivna debљina laminiranog stakla > 8 mm	
		Nazivna debљina svake pojedinačne staklene komponente < 10 mm	Najmanje jedna staklena komponenta nazivne debљine ≥ 10 mm
≤ 2000	+3.0/-2.0	+3.5/-2.0	+5.0/-3.5
≤ 3000	+4.5/-2.5	+5.0/-3.0	+6.0/-4.0
> 3000	+5.0/-3.0	+6.0/-4.0	+7.0/-5.0

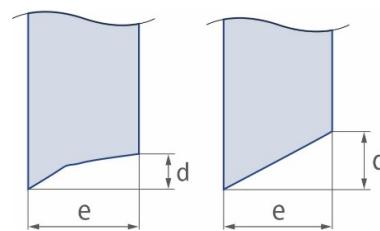
Tablica 4.

Dopuštena razlika u duljini dijagonala za pravokutne oblike [mm]			
Nazivna dimenzija L ili H [mm]	Nazivna debљina laminiranog stakla ≤ 8 mm	Nazivna debљina laminiranog stakla > 8 mm	
		Nazivna debљina svake pojedinačne staklene komponente < 10 mm	Najmanje jedna staklena komponenta nazivne debљine ≥ 10 mm
< 2000	6	7	9
< 3000	8	9	11
> 3000	10	11	13

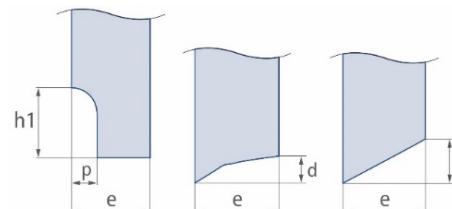
Tolerancija za duljinu stranica i razliku u dijagonalama za kataloške, nekataloške i šablonske oblike povećava se za ± 3.0 mm za svaku debљinu stakla. Uzorci (šabloni) se čuvaju 30 dana od datuma proizvodnje stakla. Reklamacije koje se tiču dimenzija stakla nakon tog razdoblja neće se razmatrati.

	Tablica 5.			
Dopuštena odstupanja u debljini laminirajućeg međusloja kod laminiranog stakla [mm]				
Debljina laminirajućeg međusloja		Odstupanje		
≤ 2		± 0.1		
> 2		± 0.2		
Dopuštena odstupanja u debljini laminirajućeg međusloja kod laminiranog vatrootpornog stakla [mm]				
Debljina laminirajućeg međusloja		Odstupanje		
< 1		± 0.4		
$\geq 1 \text{ do } < 2$		± 0.5		
$\geq 2 \text{ do } < 5$		± 0.6		
≥ 5		± 1.0		
Pomak (L – širina, H – visina)	Dopušteni pomak d		 <p>Crtež 1. Pomak</p>	
	$L, H \leq 1000 \text{ mm}$ 2 mm			
	$1000 \text{ mm} < L, H \leq 2000 \text{ mm}$ 3 mm			
	$2000 \text{ mm} < L, H \leq 4000 \text{ mm}$ 4 mm			
	$L, H > 4000 \text{ mm}$ 6 mm			
Područje koje ne podliježe procjeni i kontroli kvalitete nakon rezanja	Vrijednosti duljine segmenta z kod debljine stakla d i odgovarajuće vrijednosti šiljastog kuta α		 <p>Crtež 2. Duljina segmenta z</p>	
	Kut α [°]	Monolitno $d < 8$ [mm]	Monolitno $d \geq 8$ [mm]	
		Laminirano $d < 66.x$	Laminirano $d \geq 66.x$	
	$12.5 \leq \alpha < 15$	90	180	
	$15 \leq \alpha < 20$	75	149	
	$20 \leq \alpha < 35$	55	110	
	$35 \leq \alpha < 45$	29	57	
			Odrezivanje kuta	
			Da	
			Da	
			Ne	
			Ne	

Kosine rubova – monolitno staklo	Maksimalne dopuštene kosine rubova		
	Maksimalna kosina d [mm]	Debljina stakla e [mm]	
	1	3, 4, 5, 6	
	2	8, 10	
	3	12	
	4	15, 19	
Mane u vidu oštećenja i okrhotina na rubovima	Maksimalne dopuštene mane na rubovima stakla		
	h_1	<	($e-1$) mm
	p	<	($e/4$) mm
	d	<	($e/4$) mm
Skidanje premaza	Tablica 6.		
	Tolerancije širine skidanja premaza [mm]		
± 1.0	za širinu do 11 mm		
+2.0/-1.0	za širinu iznad 11 mm		
+3.0/-1.0	za staklo s EasyPro zaštitnim premazom ili TPF zaštitnom folijom, bez obzira na širinu		
Kao rezultat mehaničkog postupka skidanja premaza, na staklu mogu biti vidljive tanke ogrebotine, mrlje, šare i promjene u boji koje ne ukazuju na nepravilnosti stakla. Nakon skidanja premaza izgled rubova stakla može se razlikovati, što zavisi o tehničkom procesu skidanja premaza. Ove pojave ne mogu biti predmet reklamacije.			

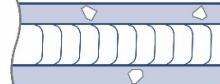
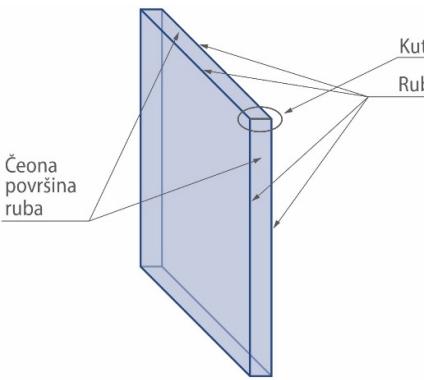

Crtež 3. Kosine rubova – monolitno staklo

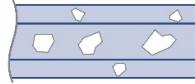
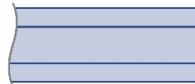
Crtež 4. Mane na rubovima

3. Skidanje rubova stakla

Norma	-	
Vrsta stakla	Monolitno i laminirano	
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)	Crtež 5. Skinuti rub
Tolerancije	Tolerancije za stakla s ovom vrstom obrade rubova iste su kao i za staklo nakon rezanja (odnosi se na tolerancije duljine stranica i dijagonala).	
Kvaliteta	Ravnomjerno skidanje svih rubova, mjestimično neobrađeno.	
Kutni rub, kut	<p>Rub pri samome kutu staklene ploče može biti skinut u većoj mjeri u odnosu na ostatak ruba stakla. Ova pojava ne podliježe reklamaciji.</p> <p>Kut i čeona površina ruba se ne obrađuju.</p>	

Crtež 6. Izgled staklene ploče

4. Brušenje i poliranje rubova stakla

Norma	-	
Vrsta obrade	Brušenje – čeona površina ruba i rubovi stakla su glatki. Dopuštene su sjajne mrlje.	 Crtež 7. Brušenje
	Fino brušenje – čeona površina ruba i rubovi stakla su matirani cijelom duljinom.	 Crtež 8. Fino brušenje
	Poliranje – čeona površina ruba i rubovi stakla su sjajni cijelom duljinom.	 Crtež 9. Poliranje
Vrsta stakla	Monolitno i laminirano	
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)	
Tolerancije	Tolerancije za stakla s ovom vrstom obrade rubova su iste kao i za staklo nakon rezanja (odnosi se na tolerancije duljine stranica i dijagonala).	
Kvaliteta	Izgled obrađene površine može se razlikovati za istu vrstu obrade. Ova pojava ne podliježe reklamaciji. Kut staklene ploče se ne obrađuje.	

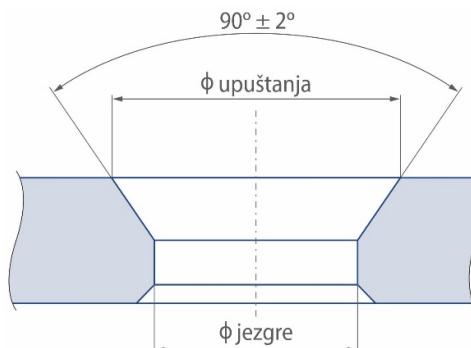
5. Fazetiranje rubova stakla

Norma	-
Vrsta stakla	Monolitno
Oblici	Na upit
Ograničenja	Na upit

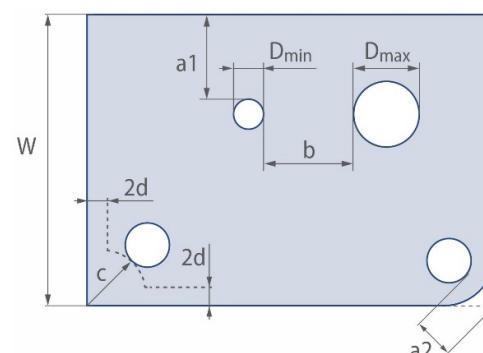
Crtež 10. Fazetiranje rubova stakla

6. Bušenje rupa

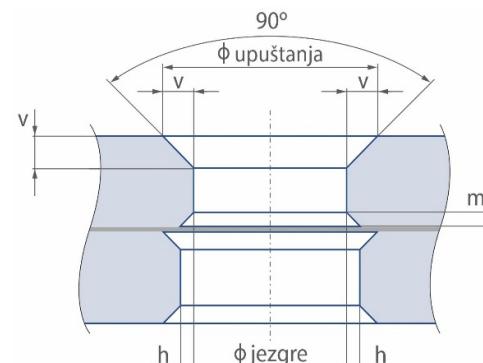
Norma	-																													
Vrsta stakla	Monolitno, laminirano																													
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)																													
Tolerancije	<p>Tolerancija promjera izbušenih rupa u monolitnom staklu</p> <p>$\pm 1 \text{ mm}$ za $\phi \leq 20 \text{ mm}$</p> <p>$\pm 2 \text{ mm}$ za $20 \text{ mm} < \phi \leq 70 \text{ mm}$</p> <p>Tolerancija promjera izbušenih rupa u laminiranom staklu</p> <p>Tolerancija je uvećana za vrijednost pomaka laminiranog stakla</p>																													
Ograničenja	<p>Minimalna obrada ruba – brušenje</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tbody> <tr> <td>D_{min}</td> <td>\geq</td> <td>d</td> </tr> <tr> <td>D_{max}</td> <td>\leq</td> <td>$1/3 \times W$</td> </tr> <tr> <td>W</td> <td>\geq</td> <td>$8d$</td> </tr> <tr> <td>a_1</td> <td>\geq</td> <td>$2d$</td> </tr> <tr> <td>a_2</td> <td>\geq</td> <td>$4d$</td> </tr> <tr> <td>b</td> <td>\geq</td> <td>$2d$</td> </tr> <tr> <td>c</td> <td>\geq</td> <td>$6d$</td> </tr> </tbody> </table> <p>d – debljina stakla</p> <p>Ograničenja pri bušenju rupa u laminiranom staklu</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Parametar</th> <th>Minimalna vrijednost parametra</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>h</td> <td>2 mm</td> </tr> <tr> <td>m</td> <td>1.5 mm</td> </tr> <tr> <td>v</td> <td>$(\varphi_{upuštanja} - \varphi_{jezgre})/2$</td> </tr> </tbody> </table>	D_{min}	\geq	d	D_{max}	\leq	$1/3 \times W$	W	\geq	$8d$	a_1	\geq	$2d$	a_2	\geq	$4d$	b	\geq	$2d$	c	\geq	$6d$	Parametar	Minimalna vrijednost parametra	h	2 mm	m	1.5 mm	v	$(\varphi_{upuštanja} - \varphi_{jezgre})/2$
D_{min}	\geq	d																												
D_{max}	\leq	$1/3 \times W$																												
W	\geq	$8d$																												
a_1	\geq	$2d$																												
a_2	\geq	$4d$																												
b	\geq	$2d$																												
c	\geq	$6d$																												
Parametar	Minimalna vrijednost parametra																													
h	2 mm																													
m	1.5 mm																													
v	$(\varphi_{upuštanja} - \varphi_{jezgre})/2$																													

Crtež 11. Izbušena rupa

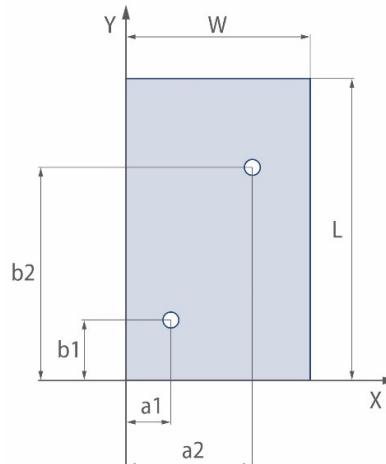

Crtež 12. Ograničenja kod bušenja rupa

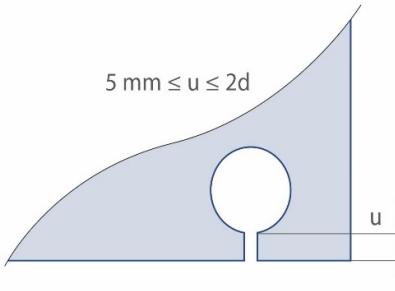
Crtež 13. Ograničenja pri bušenju rupa u laminiranom staklu

Pozicioniranje rupa	<p>Pozicioniranje rupa se vrši prema zadanom referentnom kutu, u skladu s Crtežom br. 14.</p> <p>Tolerancija pozicioniranja rupa (odnosi se na dimenzije „a_{t-2}“ i „b_{t-2}“)</p> <p>$\pm 1 \text{ mm/m}$, ali ne manje od $\pm 2.5 \text{ mm}$ za staklo debljine $d \leq 12 \text{ mm}$</p> <p>$\pm 1 \text{ mm/m}$, ali ne manje od $\pm 3.0 \text{ mm}$ za staklo debljine $d > 12 \text{ mm}$</p>
---------------------	---

Crtež 14. Pozicioniranje rupa

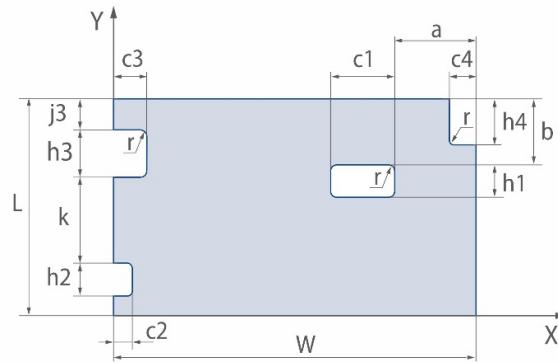
Prorez	<p>U slučaju da su rupe na staklu pozicionirane ispod minimalnih vrijednosti, potrebno je napraviti prorez. Kod proresa od ruba stakla do rupe (Crtež 15.), važno je da visina proresa (u) ispunjava uvjet: $5 \text{ mm} \leq u \leq 2d$, gdje je d-debljina stakla [mm].</p>
--------	---

Crtež 15. Prorez

7. Izrezi i urezi

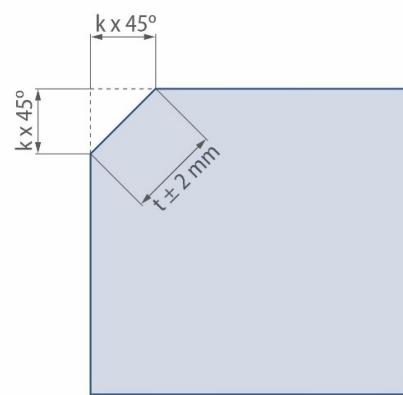
Norma	-																						
Vrste izreza i ureza	Unutar površine stakla, na rubu, u kutu																						
Vrsta stakla	Monolitno i laminirano																						
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)																						
Tolerancije	Toleranca izrezivanja otvora																						
	h_{1-4} i c_{1-4}	± 3.0 mm																					
Ograničenja	<p>Minimalna obrada rubova - brušenje</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>h_{1-4}</td><td>\leq</td><td>$1/3 \times L$</td></tr> <tr> <td>c_{1-4}</td><td>\leq</td><td>$1/3 \times W$</td></tr> <tr> <td>a</td><td>\geq</td><td>$1/2 \times c_1$</td></tr> <tr> <td>b</td><td>\geq</td><td>$1/2 \times h_1$</td></tr> <tr> <td>r</td><td>\geq</td><td>7 mm</td></tr> <tr> <td>k</td><td>\geq</td><td>$1/2 \times h_3$, gdje $h_3 > h_2$</td></tr> <tr> <td colspan="2">$100 \text{ mm} < j_3 \geq 1/2 \times h_3$</td><td></td></tr> </table>		h_{1-4}	\leq	$1/3 \times L$	c_{1-4}	\leq	$1/3 \times W$	a	\geq	$1/2 \times c_1$	b	\geq	$1/2 \times h_1$	r	\geq	7 mm	k	\geq	$1/2 \times h_3$, gdje $h_3 > h_2$	$100 \text{ mm} < j_3 \geq 1/2 \times h_3$		
h_{1-4}	\leq	$1/3 \times L$																					
c_{1-4}	\leq	$1/3 \times W$																					
a	\geq	$1/2 \times c_1$																					
b	\geq	$1/2 \times h_1$																					
r	\geq	7 mm																					
k	\geq	$1/2 \times h_3$, gdje $h_3 > h_2$																					
$100 \text{ mm} < j_3 \geq 1/2 \times h_3$																							
Pozicioniranje izreza i ureza	<p>Pozicioniranje izreza i ureza potrebno je izvesti u skladu sa Crtežom 16. Toleranca za pozicioniranje izreza i ureza jednaka je kao i za bušene rupe (odnosi se na "a" i "b"). Pozicioniranje izreza i ureza treba uvijek vršiti prema zadanom referentnom kutu.</p>																						

Crtež 16. Pozicioniranje i ograničenja izreza i ureza

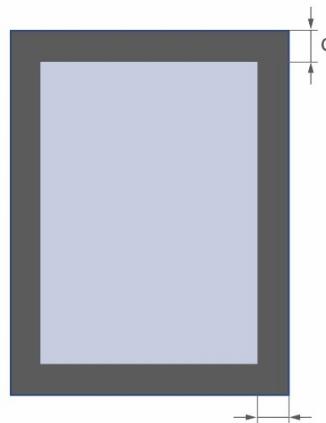
8. Odrezivanje kutova

Norma	-	
Vrsta stakla	Monolitno i laminirano	
Obrada reza	Skidanje rubova, brušenje, fino brušenje i poliranje	
Tolerancija	$t \pm 2,0 \text{ mm}$	
Ograničenja	Odrezivanje kuta vrši se samo u slučaju da za određenu debljinu stakla nije moguće izrezati oblik na stolu za rezanje stakla (Crtež 17.)	
Monolitno staklo	Debljina stakla [mm]	Maksimalna duljina reza t [mm]
	3-4	21
	5	28
	6	35
	8	57
	10	113
	12-15	141
	19	170
Laminirano staklo	Bez ograničenja	85

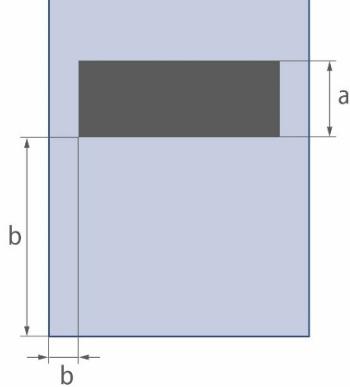
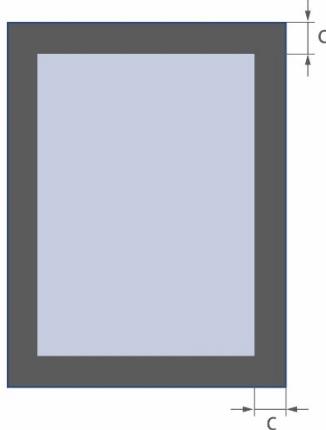
Crtež 17. Odrezivanje kuta

9. Nanošenje emajla pomoću valjaka

Norma	-
Vrsta stakla	Monolitno
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)
Način nanošenja emajla	Cjelovito nanošenje emajla - po cijeloj površini, djelomično nanošenje emajla - uz rubove stakla
Tolerancije kod nanošenja emajla	<p>Cjelovito nanošenje emajla – emajlom presvučena cijela površina stakla, pritom moguće zalaženje emajla na rubove i čeonu površinu ruba stakla</p> <p>Djelomično nanošenje emajla uz rubove stakla</p> <p>Djelomično nanošenje emajla (Crtež 18.) – emajl se nанosi uz rubove stakla, pritom je moguće zalaženje emajla na rubove i čeonu površinu ruba stakla.</p> <p>Tolerancija širine nanesenog emajla kod djelomičnog nanošenja (parametar c) iznosi ± 3 mm.</p> <p>Crtež 18. Djelomično nanošenje emajla uz rubove stakla</p>
Ograničenja koja ne podlježu reklamaciji	<p>Žljebasti tragovi gumenih valjaka koji distribuiraju emajl preko staklene ploče vidljivi su iz blizine na strani nanošenja emajla.</p> <p>Zbog tehnološkog procesa višak emajla nalazi se na rubovima stakla, koji mogu biti i malo valoviti, osobito uz rubove koji su paralelni u odnosu na valjke.</p> <p>Materijali u izravnom kontaktu s emajliranom površinom, npr. brtvila, ljepila, montažni elementi itd. mogu biti vidljivi kroz staklo (npr. u slučaju svijetlih nijansi).</p> <p>Emajlirano staklo mora se podvrgnuti dodatnoj termičkoj obradi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaljenje - toplinsko ojačavanje (polukaljenje)
Minimalna obrada rubova stakla	Skidanje rubova za staklo debljine 4 do 8 mm
	Brušenje za staklo debljine 10 do 19 mm

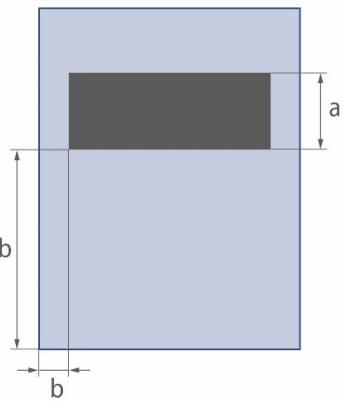
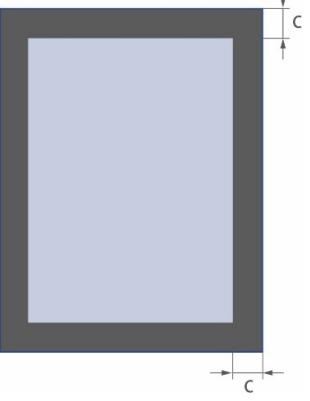
Emajl ne smije biti u kontaktu s premazom.
Emajlirana površina ne smije biti izložena atmosferskim čimbenicima.
Ukoliko će se emajlirano staklo primjenjivati na način da će se gledati s obje strane, potreban je dogovor s dobavljačem.

10. Nanošenje emajla metodom sitotiska

Norma	-				
Vrsta stakla	Monolitno				
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)				
Način nanošenja emajla	Cjelovito nanošenje emajla , djelomično nanošenje emajla, prema uzorku. Mogućnost nanošenja dvostrukog sloja emajla u slučaju 100% emajliranja površine stakla (nije primjenjivo na uzorke).				
Tolerancije kod nanošenja emajla	<p>Cjelovito nanošenje emajla – emajlom presvučena cijela površina stakla; kod metode sitotiska nema zalaženja emajla na rubove i čeonu površinu rubova stakla.</p> <p>Djelomično nanošenje emajla unutar staklene površine</p> <table border="1"> <tr> <td>Parametar <i>a</i></td> <td>$\pm 3 \text{ mm}$</td> </tr> <tr> <td>Parametar <i>b</i></td> <td>$\pm 5 \text{ mm}$</td> </tr> </table> <p>Parametar <i>b</i> – mjerен od čone površine referentnog ruba stakla</p> 	Parametar <i>a</i>	$\pm 3 \text{ mm}$	Parametar <i>b</i>	$\pm 5 \text{ mm}$
Parametar <i>a</i>	$\pm 3 \text{ mm}$				
Parametar <i>b</i>	$\pm 5 \text{ mm}$				
	<p>Djelomično nanošenje emajla uz rubove, nanošenje emajla prema uzorku</p> <table border="1"> <tr> <td>Parametar <i>c</i> – mjerен od čone površine ruba stakla</td> </tr> <tr> <td>Tolerancija širine emajla kod djelomičnog nanošenja uz rubove stakla (parametar <i>c</i>) iznosi $\pm 3 \text{ mm}$.</td> </tr> </table> 	Parametar <i>c</i> – mjerен od čone površine ruba stakla	Tolerancija širine emajla kod djelomičnog nanošenja uz rubove stakla (parametar <i>c</i>) iznosi $\pm 3 \text{ mm}$.		
Parametar <i>c</i> – mjerен od čone površine ruba stakla					
Tolerancija širine emajla kod djelomičnog nanošenja uz rubove stakla (parametar <i>c</i>) iznosi $\pm 3 \text{ mm}$.					

Ograničenja koja ne podliježu reklamaciji	Emajlirano staklo mora se podvrgnuti dodatnoj termičkoj obradi: - kaljenje - toplinsko ojačavanje (polukaljenje)
Minimalna obrada rubova stakla	Skidanje rubova za staklo debljine 4 do 8 mm Brušenje za staklo debljine 10 do 19 mm
<p>Emajl ne smije biti u kontaktu s premazom. Emajlirana površina ne smije biti izložena atmosferskim čimbenicima. Materijali u izravnom kontaktu s emajliranom površinom, npr. brtvila, ljepila, montažni elementi itd. mogu biti vidljivi kroz staklo (npr. u slučaju svijetlih nijansi). Ukoliko će se emajlirano staklo primjenjivati na način da će se gledati s obje strane, potreban je dogovor s dobavljačem.</p>	

11. Digitalni tisk

Norma	-				
Vrsta stakla	Monolitno				
Definicija	Višebojni ispis na staklenu površinu pomoću keramičke tinte				
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)				
Način nanošenja boje	Cjelovito nanošenje, djelomično nanošenje, uzorak				
Tolerancije nanošenja boje	<p>Djelomično nanošenje unutar površine stakla</p> <table border="1"> <tr> <td>Parametar <i>a</i></td> <td>$\pm 2 \text{ mm}$</td> </tr> <tr> <td>Parametar <i>b</i></td> <td>$\pm 5 \text{ mm}$</td> </tr> </table> <p>Parametar <i>b</i> – mjerен od čeone površine referentnog ruba stakla</p> 	Parametar <i>a</i>	$\pm 2 \text{ mm}$	Parametar <i>b</i>	$\pm 5 \text{ mm}$
Parametar <i>a</i>	$\pm 2 \text{ mm}$				
Parametar <i>b</i>	$\pm 5 \text{ mm}$				
	<p>Djelomično nanošenje uz rubove stakla, prema uzorku</p> <table border="1"> <tr> <td>Parametar <i>c</i> – mjerен od čeone površine ruba stakla</td> </tr> <tr> <td>Tolerancija širine tiska kod djelomičnog nanošenja uz rubove stakla (parametar <i>c</i>) iznosi $\pm 3 \text{ mm}$.</td> </tr> </table> 	Parametar <i>c</i> – mjerен od čeone površine ruba stakla	Tolerancija širine tiska kod djelomičnog nanošenja uz rubove stakla (parametar <i>c</i>) iznosi $\pm 3 \text{ mm}$.		
Parametar <i>c</i> – mjerен od čeone površine ruba stakla					
Tolerancija širine tiska kod djelomičnog nanošenja uz rubove stakla (parametar <i>c</i>) iznosi $\pm 3 \text{ mm}$.					

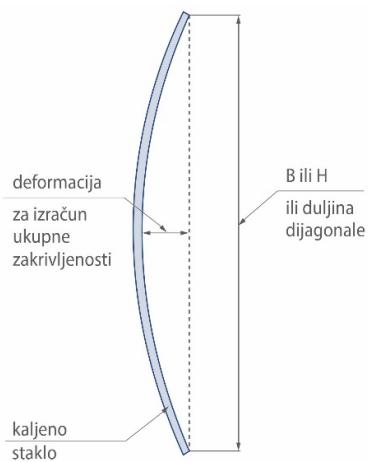
Ograničenja koja ne podliježu reklamaciji	Staklo s digitalnim tiskom mora se podvrgnuti dodatnoj termičkoj obradi - kaljenje - toplinsko ojačavanje (polukaljenje)
Minimalna obrada rubova stakla	Skidanje rubova za staklo debljine 4 do 8 mm Brušenje za staklo debljine 10 do 19 mm
<p>Digitalni tisak ne smije biti izložen djelovanju atmosferskih čimbenika. Ukoliko će se staklo s digitalnim tiskom primjenjivati na način da će se gledati s obje strane, potreban je dogovor s dobavljačem.</p> <p>Za ovu vrstu postupka, ovisno o boji i intenzitetu ispisa te primjeni, tipične su male linije u smjeru tiska, mjestimice neobojane točkice, sjene i nejasne mrlje. To je posebno vidljivo kod digitalnog tiska na cjelokupnoj površini stakla.</p> <p>Materijali u izravnom kontaktu s emajlom, npr. brtvila, ljepila, montažni elementi, itd. mogu biti vidljivi kroz staklo (npr. u slučaju svijetlih nijansi).</p>	

12. Pjeskarenje stakla

Norma	-						
Vrsta stakla	Monolitno, laminirano						
Definicija	Pjeskarenje stakla je postupak mehaničke obrade površine stakla koji rezultira stvaranjem matirane bijele staklene površine pomoću mlaza pijeska pod visokim pritiskom. Abrazivni materijal uklanja gornji sloj stakla, što rezultira vidljivim matiranjem površine koja izgleda kao smrznuto staklo ("frosted glass"). Pjeskariti se može cijela površina stakla ili bilo koji njezin dio (uključujući i izradu uzoraka).						
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)						
Tolerancije kod pjeskarenja površine stakla	<p>Cjelovito pjeskarenje – pjeskarena površina obuhvaća cijelu površinu stakla</p> <p>Djelomično pjeskarenje unutar površine stakla – tolerancije su iste kao i kod nanošenja emajla metodom sitotiska – vidi Poglavlje 10, Crtež 19.</p> <table border="1"> <tr> <td>Parametar <i>a</i></td> <td>± 3 mm</td> </tr> <tr> <td>Parametar <i>b</i></td> <td>± 5 mm</td> </tr> <tr> <td>Parametar <i>b</i> – mjerena od čeone površine referentnog ruba stakla</td> <td></td> </tr> </table>	Parametar <i>a</i>	± 3 mm	Parametar <i>b</i>	± 5 mm	Parametar <i>b</i> – mjerena od čeone površine referentnog ruba stakla	
Parametar <i>a</i>	± 3 mm						
Parametar <i>b</i>	± 5 mm						
Parametar <i>b</i> – mjerena od čeone površine referentnog ruba stakla							

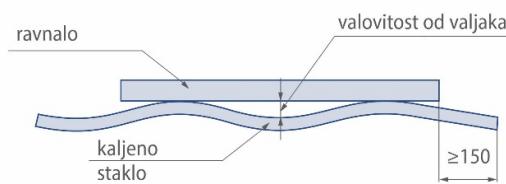
13. Kaljenje stakla, toplinsko prožimanje stakla (HST)

Norma	EN 12150, EN 14179		
Vrsta stakla	Monolitno		
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)		
Tolerancije	Tablica 7.		
	Tolerancija duljine stranica za pravokutne oblike [mm]		
	Širina ili visina (B ili H) [mm]	Debljina stakla $d \leq 8 \text{ mm}$	Debljina stakla $d > 8 \text{ mm}$
	≤ 2000	± 2.0	± 3.0
	$2000 < B, H \leq 3000$	± 3.0	± 4.0
	> 3000	± 4.0	± 5.0
	Tablica 8.		
	Razlika u duljini dijagonalna za pravokutne oblike [mm]		
	Širina ili visina (B ili H) [mm]	Debljina stakla $d \leq 8 \text{ mm}$	Debljina stakla $d > 8 \text{ mm}$
	≤ 2000	≤ 4	≤ 6
	$2000 < B, H \leq 3000$	≤ 6	≤ 8
	> 3000	≤ 8	≤ 10
	Tolerancija za duljinu stranica i razliku u dijagonalama za kataloške, nekataloške i šablonске oblike povećava se za ± 3.0 mm za svaku debljinu stakla. Uzorci (šabloni) se čuvaju 30 dana od datuma proizvodnje stakla. Reklamacije koje se tiču dimenzija stakla nakon tog razdoblja neće se razmatrati.		
Ravnost	Kaljenjem stakla nije moguće dobiti proizvod ravan kao staklo koje nije termički obrađeno, što je određeno samim postupkom kaljenja. Ova razlika u ravnosti ovisi o vrsti stakla (float, staklo s premazom), dimenzijsama (nazivna debljina, dimenzije i omjer stranica) i o načinu kaljenja.		
Ukupna zakrivljenost	Maksimalne dopuštene vrijednosti 3 mm/m float staklo 4 mm/m ostalo	 U slučaju emajliranog stakla koje nije prekriveno emajлом po cijeloj površini, nužno je konzultirati se s dobavljačem.	

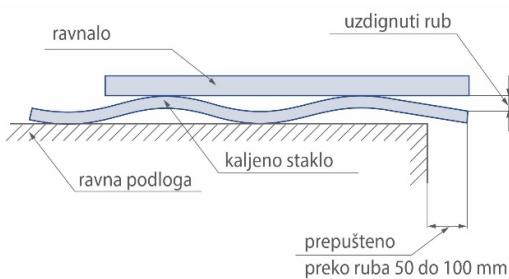

Crtež 23. Ukupna zakrivljenost

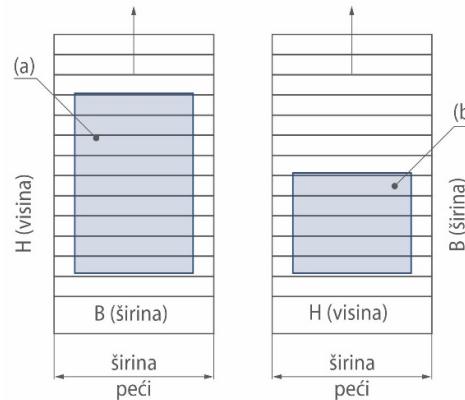
Valovitost od valjaka	Maksimalne dopuštene vrijednosti	
	0.3 mm	float staklo
	0.5 mm	ostalo
Uzdignuti rub	U slučaju emajliranog stakla koje nije prekriveno emajlom po cijeloj površini, nužno je konzultirati se s dobavljačem.	
	0.4 mm	float staklo 4-5 mm
	0.3 mm	float staklo 6-19 mm
	0.5 mm	ostalo
U slučaju emajliranog stakla koje nije prekriveno emajlom po cijeloj površini, nužno je konzultirati se s dobavljačem.		
Ograničenja	Usmjereni kaljenje Zbog efekta valovitosti uzrokovanih valjcima, moguće je odabrat odgovarajući smjer kaljenja – staklo po širini paralelno ili okomito u odnosu na položaj valjaka u peći za kaljenje. Usmjereni kaljenje nije moguće izvesti u slučaju kada dimenzije stakla B ili H prelaze širinu peći. U tom slučaju staklo će biti toplinski obrađeno u različitom smjeru od ostalih stakala iz narudžbe. Za izvođenje usmjerenog kaljenje, kupac je dužan svaki put navesti smjer kaljenja. Ukoliko smjer kaljenja nije naveden, kaljenje će biti održano bez konkretnog usmjerenja.	
Minimalna obrada rubova		
Skidanje rubova		za staklo debljine $\leq 8 \text{ mm}$
Brušenje		za staklo debljine $\geq 10 \text{ mm}$

Crtež 24. Valovitost od valjaka

Crtež 25. Uzdignuti rub

Crtež 26. Usmjereni kaljenje

Tablica 9.	
Maksimalne dimenzije stakla za kaljenje debljine 4 i 5 mm	
1700x2500 mm	za float staklo debljine 4 mm
2000x3000 mm	za float staklo debljine 5 mm
1500x2500 mm	za float staklo s mekim premazom debljine 4 mm
1700x2500 mm	za float staklo s mekim premazom debljine 5 mm
<p>Za staklo debljine 4 i 5 mm moguće je kaliti stakla većih dimenzija od gore navedenih, međutim za to je potrebna naknadna potvrda. Kod kaljenja stakala većih dimenzija od navedenih, ne primjenjuju se gore navedene tolerancije u odstupanjima.</p>	
Minimalne dimenzije kaljenog stakla	
600x600 mm za stakla debljine 4 -19 mm.	
<p>Moguće je kaliti stakla manjih dimenzija od gore navedenih. Kod izrade manjih formata, ne primjenjuju se gore navedene tolerancije u odstupanjima.</p>	
Ograničenja u omjeru stranica	
<p>U slučaju kaljenja stakala s omjerom stranica 1:10 ili većim, ne primjenjuju se gore navedene tolerancije u odstupanjima.</p>	
Označavanje stakla	<p>Sukladno normi EN 12150 obavezno je trajno označavanje kaljenog stakla. Razlike u mjestu oznake, metodi nanošenja, prikazu (pozitiv-negativ) i pozicijama označavanja stakla - ne podliježu reklamaciji ako se odnose na manje od 10% ukupne narudžbe.</p> <p>Kod emajliranog stakla (neovisno o odabranoj metodi emajliranja), staklo se označava na čeonoj površini ruba stakla. U određenim slučajevima emajlirano staklo je moguće označiti na samoj površini stakla ali samo prema individualnom dogovoru s kupcem.</p>
Toplinsko prožimanje stakla (HST)	Zbog mogućnosti spontanog loma kaljenog stakla uzrokovanih česticama nikal-sulfida (NiS), preporučuje se provođenje postupka toplinskog prožimanja stakla, odnosno HST testa (u skladu s EN 14179). Ovaj test smanjuje rizik od spontanog loma stakla za 99%.
Staklo za potrebe izrade namještaja	Za potrebe izrade namještaja koristi se termički kaljeno sigurnosno staklo. Karakterizira ga povećana čvrstoća i izdržljivost u usporedbi s običnim nekaljenim staklom, a prilikom pucanja se razbija u brojne sitne fragmente, čiji su rubovi obično tupi. Kod narudžbi ove vrste stakala potrebno je dodatno navesti da će se staklo koristiti u izradi namještaja. U suprotnom će na staklo biti stavljena trajna oznaka.

14. Toplinsko ojačavanje stakla (polukaljenje)

Norma	EN 1863	
Vrsta stakla	Monolitno	
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)	
Tolerancije	Tablica 10.	
Tolerancija duljine stranica za pravokutne oblike [mm]		
Širina ili visina (B ili H) [mm]	Debljina stakla $d \leq 8$ mm	Debljina stakla $d > 8$ mm
≤ 2000	± 2.0	± 3.0
$2000 < B, H \leq 3000$	± 3.0	± 4.0
> 3000	± 4.0	± 5.0
Tablica 11.		
Razlika u duljini dijagonalna za pravokutne oblike [mm]		
Širina ili visina (B ili H) [mm]	Debljina stakla $d \leq 8$ mm	Debljina stakla $d > 8$ mm
≤ 2000	≤ 4	≤ 6
$2000 < B, H \leq 3000$	≤ 6	≤ 8
> 3000	≤ 8	≤ 10
Tolerancija za duljinu stranica i razlika u dijagonalama za kataloške, nekataloške i šablonske oblike povećava se za ± 3.0 mm za svaku debljinu stakla. Uzorci (šabloni) se čuvaju 30 dana od datuma proizvodnje stakla. Reklamacije koje se tiču dimenzija stakla nakon tog razdoblja neće se razmatrati.		
Ravnost	Toplinskim ojačanjem stakla nije moguće dobiti proizvod ravan kao staklo koje nije termički obrađeno, što je određeno samim postupkom toplinskog ojačavanja. Ova razlika u ravnosti ovisi o vrsti stakla (float, staklo s premazom), dimenzijama (nazivna debljina, dimenzije i omjer stranica) i o načinu toplinskog ojačavanja.	
Ukupna zakrivljenost	Maksimalne dopuštene vrijednosti	
	3 mm/m	float staklo
	4 mm/m	ostalo

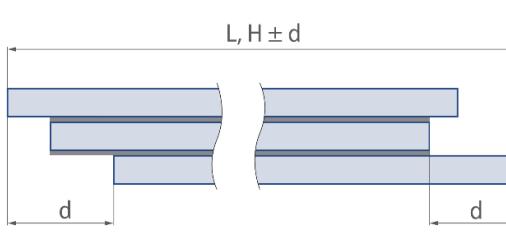
	<p>U slučaju emajliranog stakla koje nije prekriveno emajlom po cijeloj površini, nužno je konzultirati se s dobavljačem.</p>							
Valovitost od valjaka	<p>Maksimalne dopuštene vrijednosti</p> <table border="1"> <tr> <td>0.3 mm</td><td>float staklo</td></tr> <tr> <td>0.5 mm</td><td>ostalo</td></tr> </table> <p>U slučaju emajliranog stakla koje nije prekriveno emajlom po cijeloj površini, nužno je konzultirati se s dobavljačem.</p>	0.3 mm	float staklo	0.5 mm	ostalo			
0.3 mm	float staklo							
0.5 mm	ostalo							
Uzdignuti rub	<p>Maksimalne dopuštene vrijednosti</p> <table border="1"> <tr> <td>0.4 mm</td><td>float staklo 4-5 mm</td></tr> <tr> <td>0.3 mm</td><td>float staklo 6-12 mm</td></tr> <tr> <td>0.5 mm</td><td>ostalo</td></tr> </table> <p>U slučaju emajliranog stakla koje nije prekriveno emajlom po cijeloj površini, nužno je konzultirati se s dobavljačem.</p>	0.4 mm	float staklo 4-5 mm	0.3 mm	float staklo 6-12 mm	0.5 mm	ostalo	
0.4 mm	float staklo 4-5 mm							
0.3 mm	float staklo 6-12 mm							
0.5 mm	ostalo							

Ograničenja	<p>Usmjereni toplinsko ojačavanje</p> <p>Zbog efekta valovitosti uzrokovanih valjicima, moguće je odabrat odgovarajući smjer toplinskog ojačavanja – staklo po širini paralelno ili okomito u odnosu na položaj valjaka u peći za kaljenje. Usmjereni toplinsko ojačavanje nije moguće izvesti u slučaju kada dimenzije stakla B ili H prelaze širinu peći. U tom slučaju staklo će biti toplinski obrađeno u različitom smjeru od ostalih stakala iz narudžbe. Za izvođenje usmjerenog toplinskog ojačavanja, kupac je dužan svaki put navesti smjer toplinskog ojačavanja. Ukoliko smjer toplinskog ojačavanja nije naveden, toplinsko ojačavanje će biti odraćeno bez konkretnog usmjerenja.</p>			
Minimalna obrada rubova				
Skidanje rubova		za stakla debeljine ≤ 8 mm		
Brušenje		za stakla debeljine ≥ 10 mm		
Tablica 12.				
Maksimalne dimenzije za toplinski ojačana stakla debeljine 4 i 5 mm				
1700x2500 mm	za float stakla debeljine 4 mm			
2000x3000 mm	za float stakla debeljine 5 mm			
1500x2500 mm	za float stakla s mekim premazom debeljine 4 mm			
1700x2500 mm	za float stakla s mekim premazom debeljine 5 mm			
Za staklo debeljine 4 i 5 mm moguće je toplinski ojačati stakla većih dimenzija od gore navedenih, međutim, za to je potrebna naknadna potvrda. Kod toplinskog ojačavanja stakala većih dimenzija od navedenih, ne primjenjuju se gore navedene tolerancije u odstupanjima.				
Minimalne dimenzije za toplinski ojačana (polukaljena) stakla				
600x600 mm za stakla debeljine 4 do 10 mm za float stakla				
600x600 mm za stakla debeljine 4 do 8 mm za stakla s premazom				

	<p>Moguće je toplinski ojačati stakla manjih dimenzija od gore navedenih. Kod izrade manjih formata, ne primjenjuju se gore navedene tolerancije u odstupanjima.</p> <p>Ograničenja u omjeru stranica</p> <p>U slučaju toplinskog ojačavanja stakala s omjerom stranica 1:10 ili većim, ne primjenjuju se gore navedene tolerancije u odstupanjima.</p>
Označavanje stakla	Sukladno normi EN 1863 obavezno je označavanje toplinski ojačanog (polukaljenog) stakla. Razlike u mjestu oznake, metodi nanošenja, prikazu (pozitiv-negativ) i pozicijama označavanja stakla - ne podliježu reklamaciji ako se odnose na manje od 10% ukupne narudžbe. Kod emajliranog stakla (neovisno o odabranoj metodi emajliranja), staklo se označava na čeonoj površini ruba stakla. U određenim slučajevima emajlirano staklo je moguće označiti na samoj površini stakla ali samo prema individualnom dogovoru s kupcem.
Staklo za potrebe izrade namještaja	Toplinski ojačano (polukaljeno) staklo ima veću čvrstoću i izdržljivost u usporedbi sa stakлом koje nije toplinski ojačano. Kod narudžbi ove vrste stakala potrebno je dodatno navesti da će se staklo koristiti u izradi namještaja. U suprotnom će na staklo biti stavljena trajna oznaka.

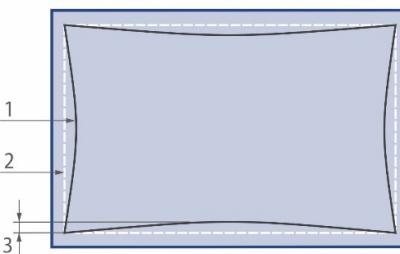
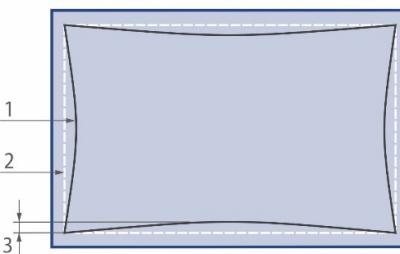
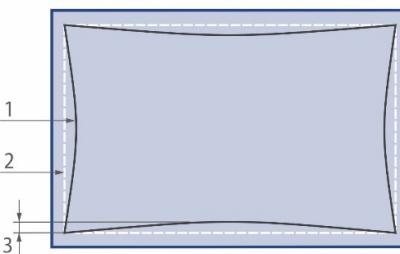
15. Laminiranje stakla

Norma	EN ISO 12543																						
Definicija	Spoj dviju ili više staklenih ploča povezanih jednim ili više laminirajućih međuslojeva.																						
Vrsta stakla	Monolitno																						
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)																						
Tolerancije	<p>Tablica 13.</p> <p style="text-align: center;">Tolerancija duljine stranica za laminirano staklo pravokutnog oblika [mm]</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: center;">Dimenzije L – širina, H – visina</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Nazivna dimenzija L ili H [mm]</th> <th style="text-align: center;">Nazivna debljina laminiranog stakla ≤ 8 mm</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Nazivna debljina laminiranog stakla > 8 mm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">≤ 2000</td> <td style="text-align: center;">$+3.0/-2.0$</td> <td style="text-align: center;">$+3.5/-2.0$</td> <td style="text-align: center;">$+5.0/-3.5$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">≤ 3000</td> <td style="text-align: center;">$+4.5/-2.5$</td> <td style="text-align: center;">$+5.0/-3.0$</td> <td style="text-align: center;">$+6.0/-4.0$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">> 3000</td> <td style="text-align: center;">$+5.0/-3.0$</td> <td style="text-align: center;">$+6.0/-4.0$</td> <td style="text-align: center;">$+7.0/-5.0$</td> </tr> </tbody> </table>			Dimenzije L – širina, H – visina				Nazivna dimenzija L ili H [mm]	Nazivna debljina laminiranog stakla ≤ 8 mm	Nazivna debljina laminiranog stakla > 8 mm		≤ 2000	$+3.0/-2.0$	$+3.5/-2.0$	$+5.0/-3.5$	≤ 3000	$+4.5/-2.5$	$+5.0/-3.0$	$+6.0/-4.0$	> 3000	$+5.0/-3.0$	$+6.0/-4.0$	$+7.0/-5.0$
Dimenzije L – širina, H – visina																							
Nazivna dimenzija L ili H [mm]	Nazivna debljina laminiranog stakla ≤ 8 mm	Nazivna debljina laminiranog stakla > 8 mm																					
≤ 2000	$+3.0/-2.0$	$+3.5/-2.0$	$+5.0/-3.5$																				
≤ 3000	$+4.5/-2.5$	$+5.0/-3.0$	$+6.0/-4.0$																				
> 3000	$+5.0/-3.0$	$+6.0/-4.0$	$+7.0/-5.0$																				
Tablica 14.	<p style="text-align: center;">Razlika u duljini dijagonalna za pravokutne oblike [mm]</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Nazivna dimenzija L ili H [mm]</th> <th style="text-align: center;">Nazivna debljina laminiranog stakla ≤ 8 mm</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Nazivna debljina laminiranog stakla > 8 mm</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Nazivna debljina svake pojedine komponente laminiranog stakla < 10 mm</td> <td style="text-align: center;">Nazivna debljina najmanje jedne komponente laminiranog stakla ≥ 10 mm</td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">< 2000</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">< 3000</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">11</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">> 3000</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">11</td> <td style="text-align: center;">13</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tolerancije za duljinu stranica i razliku u dijagonalama za kataloške, nekataloške i šablonске oblike povećava se za ± 3.0 mm za svaku debljinu stakla. Uzorci (šabline) se čuvaju 30 dana od datuma proizvodnje stakla. Reklamacije koje se tiču dimenzija stakla nakon tog razdoblja neće se razmatrati.</p>			Nazivna dimenzija L ili H [mm]	Nazivna debljina laminiranog stakla ≤ 8 mm	Nazivna debljina laminiranog stakla > 8 mm				Nazivna debljina svake pojedine komponente laminiranog stakla < 10 mm	Nazivna debljina najmanje jedne komponente laminiranog stakla ≥ 10 mm	< 2000	6	7	9	< 3000	8	9	11	> 3000	10	11	13
Nazivna dimenzija L ili H [mm]	Nazivna debljina laminiranog stakla ≤ 8 mm	Nazivna debljina laminiranog stakla > 8 mm																					
		Nazivna debljina svake pojedine komponente laminiranog stakla < 10 mm	Nazivna debljina najmanje jedne komponente laminiranog stakla ≥ 10 mm																				
< 2000	6	7	9																				
< 3000	8	9	11																				
> 3000	10	11	13																				

Pomak	<p>Vrijednost pomaka d</p> <table border="1"> <tr> <td>$L, H \leq 1000$</td><td>2 mm</td></tr> <tr> <td>$1000 < L, H \leq 2000$</td><td>3 mm</td></tr> <tr> <td>$2000 < L, H \leq 4000$</td><td>4 mm</td></tr> <tr> <td>$L, H > 4000$</td><td>6 mm</td></tr> </table>	$L, H \leq 1000$	2 mm	$1000 < L, H \leq 2000$	3 mm	$2000 < L, H \leq 4000$	4 mm	$L, H > 4000$	6 mm	 <p>Crtež 31. Pomak</p>
$L, H \leq 1000$	2 mm									
$1000 < L, H \leq 2000$	3 mm									
$2000 < L, H \leq 4000$	4 mm									
$L, H > 4000$	6 mm									
Obrada laminirajućeg međusloja na rubovima laminiranog stakla	<p>Rezanje laminirajućeg međusloja na čeonoj površini ruba stakla Standardno – neovisno o vrsti obrade ruba.</p> <p>Uklanjanje laminirajućeg međusloja Kod poliranih rubova laminiranog stakla moguće je ukloniti laminirajući međusloj. Kad god je moguće, laminirajući međusloj se odrezuje prema kosinama rubova, od strane laminirajućeg međusloja prema staklenoj ploči (dubina reza prema čeonoj površini ruba stakla nije definirana).</p>									
Ograničenja koja nisu temelj za reklamacije	<p>Trajnost ruba laminiranog stakla Izlaganje rubova laminiranog stakla brtvilima, kemijskim ili fizikalnim čimbenicima može dovesti do pogoršanja kvalitete stakla (npr. gubitak boje, gubitak adhezije između stakla i laminirajućeg međusloja, delaminacija).</p> <p>Svi materijali u izravnom doticaju s laminiranim staklom moraju biti kompatibilni s njegovim komponentama.</p> <p>Posebnu pozornost treba obratiti na prisutnost vlage koja bi mogla doći u izravni doticaj s rubovima laminiranog stakla. Kondenzacija vodene pare ili izravno izlaganje vodi nepovoljno utječu na svojstva laminiranog stakla</p> <p>Laminirano staklo od kaljenog / toplinski ojačanog (polukaljenog) stakla Zbog valovitosti od valjaka, ukupne zakrivenosti i anizotropije, kvaliteta laminiranog stakla sastavljenog od termički obrađenih staklenih komponenti bit će drugačija nego u slučaju normalnog laminiranog stakla. Dodatni slojevi stakla mogu pojačati vizualnu percepцију fenomena anizotropije i efekta leće (lokalno optičko izobličenje, karakteristično za debljinu stakla <8 mm).</p> <p>Laminirano staklo s obojenim ili matiranim međuslojevima može tijekom vremena promijeniti boju zbog atmosferskih uvjeta, npr. UV zračenja. Razlike u dojmu boje moguće su i zbog: udjela željeznog oksida u staklu, postupka nanošenja premaza, samog premaza, razlike u debljini stakla i konstrukcije laminiranog stakla te ih nije moguće izbjegći. Zbog gore navedenih svojstava mogu postojati i male razlike u boji između iste vrste stakla iz različitih proizvodnih serija.</p> <p>Svaki laminirajući međusloj u laminiranom staklu može imati određeni stupanj zamagljenosti. Ako se broj laminirajućih međuslojeva povećava, zamagljenost će biti jače vidljivija. Kod laminiranog stakla mogući su i drugi vizualni efekti poput: mrlja, pruga i linija.</p>									

16. Izrada izo stakla

Norma	EN 1279
Definicija	<p>Izo (izolacijsko) staklo - spoj koji se sastoji od najmanje dvije staklene ploče, spojene jednim (ili više) distantnim profilom (distancerom), hermetički zabrtvavljen duž ruba, mehanički otporan i izdržljiv.</p> <p style="text-align: center;">Crtež 32. Presjek izo stakla</p>
Označavanje izo stakla	<p>Sva stakla su trajno označena ispisom na distantnom profilu uz navođenje sljedećih podataka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EN 1279 - PRESS GLASS - 2019/10/11 2:02 - (45069/1) - Z/133413/2019 - p.21 - TH1,1 4 hart/18TERMO7040/FL 4/18TERMO7040/TH1,1 4 hart - Ar - A, B, C - europski standard / neobavezno: naziv certifikata, broj ili simbol - naziv proizvođača - datum i vrijeme proizvodnje - interni broj narudžbenice u PRESS GLASS-u, tzv. „lauf“ i pozicija stakla u „laufu“ (navедено u zagradama) - broj narudžbe PRESS GLASS - broj pozicije u narudžbi - opis stakla / naziv i debljina (standardno se u kompoziciji prvo navodi vanjsko staklo), širina distantnog profila - vrsta plina - tip izo stakla <p>! NAPOMENA: opis na distantnom profilu opcionalno može sadržavati dodatne informacije prema dogovoru s kupcem. PRESS GLASS vodi register svih narudžbi u svom informatičkom sustavu. U slučaju bilo kakvih problema, mogu se pronaći informacije o svakoj narudžbi.</p>
Primjeri oznaka na distantnom profilu	<p>PN-EN 1279 PRESS GLASS 2019/10/11 02:02 (45069/1) Z/133413/2019 p.21 TH1.1 4 tough/18TERMO7040/FL 4/18TERMO7040/TH1.1 4 tough U=0.5 EN673 Ar 704x655 B</p> <p>Troslojno izo staklo izrađeno prema standardu EN 1279 koje je izradila tvrtka PRESS GLASS, 11. listopada, 2019. godine, u 02:02 sati, (interni broj narudžbenice 45069 pozicija 1), PRESS GLASS broj narudžbe: Z/133413/2019 pozicija 21, od Thermofloat (TH) kaljenog (tough) i float (FL) stakla jednakih debljin (4 mm), sa 18 mm širokim distantnim profilom (/18/), U vrijednosti=0.5 prema standardu EN673, ispunjeno argonom (Ar), dimenzija: 704 x 655 mm, tip izo stakla - "B" (B).</p> <p>PG 2019/10/10 CEKAL 723 L20 (45024/118) Z/148281/2019 P.2 FL8/20TERMO7040/TH1.1 4 Rw=37 Ug=1.1 A</p>

	Dvoslojno izo staklo izrađeno 10. listopada, 2019. godine, prema zahtjevima CEKAL-a , koje je izradila tvrtka PRESS GLASS (723) na proizvodnoj liniji broj 20 (interni broj narudžbenice 45024 pozicija 118), PRESS GLASS broj narudžbe: Z/148281/2019 pozicija 2 , od float stakla (FL) debljine 8 mm i Thermofloat (TH) stakla debljine 4 mm , sa 20 mm širokim, toplim (warm edge) distantnim profilom, tamno sive boje (RAL 7040), sa indexom zvučne izolacije Rw=37 dB i U vrijednosti =1.1 prema standardu EN673 , tip izo stakla "A" (A).		
Tipovi izo stakala	<p>Tip „A“ – vrsta izo stakla koja se primjenjuje u uvjetima ugradnje u kojima nema stalnog posmičnog naprezanja u brtvilu, te postoji potpuna zaštita od izravnog UV zračenja na brtvi.</p> <p>Tip „B“ – vrsta izo stakla koja se primjenjuje u uvjetima ugradnje u kojima nema stalnog posmičnog naprezanja u brtvilu, te najmanje jedan rub IZO stakla nema potpunu zaštitu od izravnog UV zračenja na brtvi.</p> <p>Tip „C“ – vrsta izo stakla koja se primjenjuje u uvjetima ugradnje u kojima se staklo ugrađuje u vrata, prozore i staklene fasade s mogućim stalnim posmičnim naprezanjem u brtvilu, te sa ili bez izravnog djelovanja UV zraka na isto.</p> <p>Stalno posmično naprezanje moguće je eliminirati pomoću nosača i potpornih elemenata.</p> <p>Označavanje izo stakala tipom A, B ili C vrši se u skladu s EN 1279-5.</p>		
Oznaka CE	CE oznaka smještena je na glavnoj naljepnici (ako to nije moguće, onda se oznaka postavlja na pakiranju ili u priloženim popratnim dokumentima). Oznaku CE prati informacija o adresi internetske stranice koja sadrži podatke o svojstvima/karakteristikama proizvoda u skladu sa zahtjevima standarda.		
Vrsta stakla	Monolitno, laminirano, laminirano vatrootporno		
Vrste brtvila	<p>Butil – unutarnje brtvi.</p> <p>Polisulfid, poliuertan – vanjsko brtvo koje ne smije biti izloženo izravnom UV zračenju.</p> <p>Silikon – vanjsko brtvo koje može biti izloženo izravnom UV zračenju. U slučaju izlaganja rubova izo stakla i/ili stepenastog izo stakla, dopuštene su male vidljive promjene boje u mješavini silikonske mase, uključujući gubitak boje, pruge i prljavštinu na rubu.</p>		
Distantni profili	Koriste se distantni profili savijeni u kutovima, spojeni najviše na 4 mesta (odnosi se na svaku od komora izo stakla, površine do $6m^2$ i pravokutnog oblika). Profili također mogu biti rezani ili zavareni u kutovima. Pojavljivanje sirovog materijala (npr. srebrne linije), spojnih elemenata, manjih promjena boje ili ogrebotina na mjestu rezanja je izazvano proizvodnim procesom. Razmak profila na spojevima ne smije biti veći od 1 mm. Zbog različitih tehnoloških procesa, na distantnim profilima mogu se nalaziti dodatne rupe za punjenje izo stakla plemenitim plinom i/ili za izjednačavanje tlaka.		
Tolerancije pravocrtnosti i položaja distantnog profila	<p>Kod dvoslojnog izo stakla, toleranca za pravocrtnost profila iznosi 4 mm za duljinu do 3.5 m i 6 mm za veće duljine.</p> <table border="1"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> 1 – pozicija distantnog profila 2 – teoretska pozicija distantnog profila 3 – odstupanje </td> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;"> </td> </tr> </table> <p>Crtež 33. Pravocrtnost distantnog profila</p>	1 – pozicija distantnog profila 2 – teoretska pozicija distantnog profila 3 – odstupanje	
1 – pozicija distantnog profila 2 – teoretska pozicija distantnog profila 3 – odstupanje			

	Dopušteno odstupanje položaja distantnog profila u odnosu na ravninu ruba stakla ili drugi distantni profil (npr. u troslojnem staklu) iznosi 3 mm za duljine ruba do 2.5 m. Za veće duljine rubova dopušteno odstupanje je 6 mm.															
	<p>1 – pozicija distantnog profila 2 – teoretska pozicija distantnog profila 3 – odstupanje</p>															
Crtež 34. Odstupanje položaja distantnog profila																
Tolerancije i pojave dozvoljene u rubnoj zoni izo stakla																
<p>Tablica 15.</p> <p style="text-align: center;">Odstupanja u debljini izo stakla u odnosu na nazivnu debljinu [mm]</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vrsta izo stakla</th> <th>Staklena komponenta</th> <th>Tolerancija debljine izo stakla</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Dvoslojno</td> <td>Sve staklene ploče sastoje se od normalnog float stakla</td> <td>± 1.0 mm</td> </tr> <tr> <td>Barem jedna staklena ploča uključuje laminirano, ornament ili prednapregnuto staklo</td> <td>± 1.5 mm</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Troslojno</td> <td>Sve staklene ploče sastoje se od normalnog float stakla</td> <td>± 1.4 mm</td> </tr> <tr> <td>Barem jedna staklena ploča uključuje laminirano, ornament ili prednapregnuto staklo</td> <td>+ 2.8 mm / - 1.4 mm</td> </tr> </tbody> </table>		Vrsta izo stakla	Staklena komponenta	Tolerancija debljine izo stakla	Dvoslojno	Sve staklene ploče sastoje se od normalnog float stakla	± 1.0 mm	Barem jedna staklena ploča uključuje laminirano, ornament ili prednapregnuto staklo	± 1.5 mm	Troslojno	Sve staklene ploče sastoje se od normalnog float stakla	± 1.4 mm	Barem jedna staklena ploča uključuje laminirano, ornament ili prednapregnuto staklo	+ 2.8 mm / - 1.4 mm		
Vrsta izo stakla	Staklena komponenta	Tolerancija debljine izo stakla														
Dvoslojno	Sve staklene ploče sastoje se od normalnog float stakla	± 1.0 mm														
	Barem jedna staklena ploča uključuje laminirano, ornament ili prednapregnuto staklo	± 1.5 mm														
Troslojno	Sve staklene ploče sastoje se od normalnog float stakla	± 1.4 mm														
	Barem jedna staklena ploča uključuje laminirano, ornament ili prednapregnuto staklo	+ 2.8 mm / - 1.4 mm														
<p>Ako jedna staklena komponenta ima nazivnu debljinu veću od 12 mm kod normalnog ili kaljenog stakla ili 20 mm u slučaju laminiranog stakla, nužno je konzultirati se s dobavljačem.</p>																
<p>Debljine stakala određene su nazivnim vrijednostima.</p>																
Tablica 16.																
Tolerancije dimenzija i zamaknutosti rubova kod izo stakla [mm]																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dimenzijske stranice/ Debljina stakla</th> <th>Pomak</th> <th>Tolerancija B i H</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>sva stakla ≤ 6 mm i $(B$ ili $H)$ ≤ 2000 mm</td> <td>≤ 2</td> <td>± 2</td> </tr> <tr> <td>6 mm $<$ najdeblje staklo ≤ 12 mm ili 2000 mm $<$ $(B$ ili $H)$ ≤ 3500 mm</td> <td>≤ 3</td> <td>± 3</td> </tr> <tr> <td>3500 mm $<$ $(B$ ili $H)$ ≤ 5000 mm i najdeblje staklo ≤ 12 mm</td> <td>≤ 4</td> <td>± 4</td> </tr> <tr> <td>1 staklo > 12 mm ili $(B$ ili $H)$ > 5000 mm</td> <td>≤ 5</td> <td>± 5</td> </tr> </tbody> </table>		Dimenzijske stranice/ Debljina stakla	Pomak	Tolerancija B i H	sva stakla ≤ 6 mm i $(B$ ili $H)$ ≤ 2000 mm	≤ 2	± 2	6 mm $<$ najdeblje staklo ≤ 12 mm ili 2000 mm $<$ $(B$ ili $H)$ ≤ 3500 mm	≤ 3	± 3	3500 mm $<$ $(B$ ili $H)$ ≤ 5000 mm i najdeblje staklo ≤ 12 mm	≤ 4	± 4	1 staklo > 12 mm ili $(B$ ili $H)$ > 5000 mm	≤ 5	± 5
Dimenzijske stranice/ Debljina stakla	Pomak	Tolerancija B i H														
sva stakla ≤ 6 mm i $(B$ ili $H)$ ≤ 2000 mm	≤ 2	± 2														
6 mm $<$ najdeblje staklo ≤ 12 mm ili 2000 mm $<$ $(B$ ili $H)$ ≤ 3500 mm	≤ 3	± 3														
3500 mm $<$ $(B$ ili $H)$ ≤ 5000 mm i najdeblje staklo ≤ 12 mm	≤ 4	± 4														
1 staklo > 12 mm ili $(B$ ili $H)$ > 5000 mm	≤ 5	± 5														

	<p>Tolerancija za duljinu stranica i razliku u dijagonalama za kataloške, nekataloške i šablonske oblike povećava se za ± 3.0 mm za svaku debljinu stakla.</p> <p>Brtviло može prelaziti u komoru uz rub stakla i na samu površinu stakla, te može biti vidljivo u komori izo stakla.</p> <p>Na distantnim profilima dopuštene su pojedinačne, negrupirane čestice stranih tijela, npr. ostaci molekularnog sita, sitne čestice stakla, sitni ostaci distantnog profila, ukrasnih letvica i sl. koje mogu dosjeti unutar komore izo stakla tokom proizvodnog procesa.</p> <p>Takve sitne čestice ne mogu biti razlog za opravdanu reklamaciju.</p>
Zahtjevi	<p>Odabir dimenzija, sastava, vrste stakla i svojstava izo stakla treba se temeljiti na projektnim izračunima, uzimajući u obzir uvjete njegove uporabe.</p> <p>Kod projektiranja izo stakla treba uzeti u obzir i dopuštene temperature kojima pojedine komponente izo stakla mogu biti izložene.</p> <p>PRESS GLASS neće snositi odgovornost za provjeru usklađenosti narudžbe sa smjernicama sustava ugradnje stakla odabranog od strane kupca.</p> <p>Kod stakala s premazom i stakala s reflektirajućim premazom, u narudžbi treba navesti položaj premaza u izo staklu (pozicija prema Crtežu br.32). Preporučuju se poz. #2 ili #3, a u troslojnem staklu također poz. #2 ili #5.</p> <p>Kod izo stakla pravokutnog oblika prvo se navodi širina, a zatim visina. Dimenzije se zadaju u milimetrima, a redoslijed staklenih komponenata navodi se počevši od vanjskog stakla.</p> <p>Trajnost izo stakla osigurava se ispunjavanjem zahtjeva propisanih normom EN 1279.</p> <p>U slučaju da sastav troslojnog izo stakla uključuje dva stakla s premazom, od kojih se jedno nalazi u sredini, zbog toplinskog opterećenja preporučuje se kaljenje tog stakla. Isto se preporučuje i sa stakлом s povećanim indeksom apsorpcije energije. Konačnu odluku i rizik na sebe preuzima kupac.</p> <p>Ako u narudžbi koja sadrži ornament staklo nije naznačen smjer uzorka, pretpostavlja se da uzorak treba prolaziti duž dimenzije koja je u narudžbi navedena kao visina stakla.</p>
Referentni rub / referentna točka	<p>Kod proizvodnje stakla s posebnim tolerancijama/zahtjevima treba se odrediti referentni rub (referentna točka) izo stakla. Ovaj rub (točka) potreban je za provjeru ispravne izvedbe izo stakla.</p> <p>Ukoliko kupac ne navede referentni rub (referentnu točku), staklo će biti proizvedeno ne uzimajući u obzir ovaj parametar.</p>
Oblici	<p>Proizvodnja izo stakla koja uključuje oblike koji nisu pravokutni (kataloški, nekataloški, prema uzorku) moguća je ako je tako dogovoren između kupca i dobavljača.</p> <p>Ako za oblik nije moguće odrediti dimenzije, kupac će dostaviti uzorak (šablonu) u omjeru 1:1, precizno izrađen od tvrdog i krutog materijala, npr. šperploče.</p> <p>Šabline se čuvaju 30 dana od datuma proizvodnje stakla. Reklamacije na dimenzije stakla nakon ovog razdoblja neće se razmatrati.</p> <p>Kod proizvodnje izo stakla koje nije pravokutnog oblika (kataloški, prema uzorku), orientacija pogleda ("izvana" - "iznutra") ovisi o dogovoru između kupca i dobavljača, što se dogovara prilikom svake narudžbe.</p>

Ukrasni profili**Ukrasni profili**

Za osiguranje razmaka između ukrasnih profila i stakla (≥ 2 mm sa svake strane) koriste se prozirni distanceri, tzv. bumponi*. Uslijed nepovoljnog djelovanja okoline povremeno se mogu pojaviti vibracije kod ukrasnih profila. Za smanjenje vibracija i sprječavanje stvaranja toplinskog mosta služe upravo bumponi, nalijepljeni na mjestima gdje se ukrasni profili križaju. Porast temperature može prouzrokovati manje deformacije oblika ukrasnih profila te promjenu njihove duljine. Pojavljivanje sirovog materijala, spojnih elemenata i manjih promjena boje na mjestu rezanja izazvano je proizvodnim procesom.

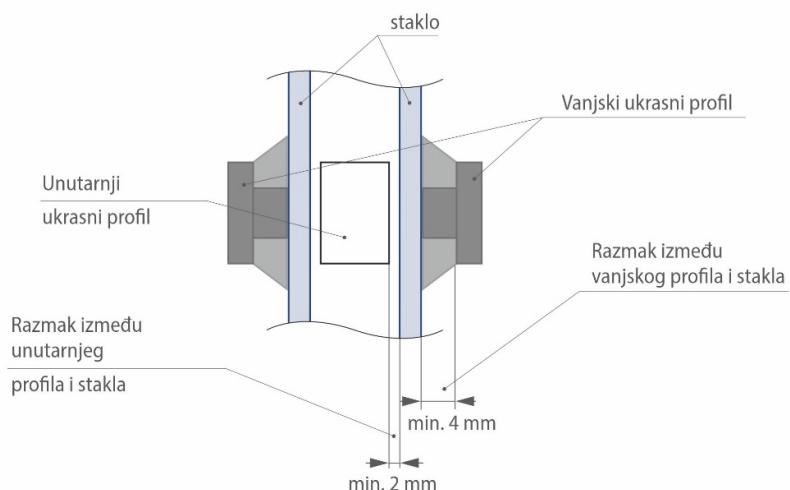
Količina i raspored bumpona ovisi o broju i duljini polja s ukrasnim profilima, o čemu odlučuje dobavljač. Točnost pozicioniranja ukrasnih profila je maksimalno 2 mm od nazivnih dimenzija.

U troslojnom izo staklu, ukrasni profili se standardno ugrađuju u vanjsku komoru izo stakla. Odstupanje od ovog standarda moguće je samo uz prethodni dogovor s kupcem.

* za distantne profile šire od 18 mm ne koriste se bumponi (instalacija ukrasnih profila ne preporučuje se ako je razmak između stakala veći od 18 mm).

DUPLEX ukrasni profili

Primjenu Duplexa drugih širina od ponuđenih treba dogovoriti prilikom svake narudžbe. U troslojnim izo staklima Duplexi se standardno ugrađuju u obje komore izo stakla. Ugradnja u samo jednu komoru moguća je uz prethodni dogovor s kupcem. Duplexi se postavljaju u komori između stakala na način da sa svake strane ostane razmak od minimalno 2 mm između profila i stakla. Kod izvođenja lukova, ukrasne profile čine dva distantna profila minimalnog polumjera savijanja $R \geq 70$ mm. Kod naručivanja izo stakla na koje će se postavljati vanjski ukrasni profili, potrebno je voditi računa o savijanju stakla zbog vremenskih uvjeta (temperatura i tlak) i tu činjenicu uzeti u obzir kod projektnih pretpostavki. Rezultat će biti odgovarajuća debljina stakla navedena u narudžbi koja omogućuje pravilnu montažu i funkcionalnost stakla takvog tipa. Kod postavljanja vanjskih ukrasnih profila na staklo treba upotrebljavati odgovarajuće vezivno sredstvo (preporučuje se mehanički silikon otporan na vremenske prilike) koje spaja staklo i vanjski ukrasni profil, osiguravajući minimalni razmak od 4 mm.

Crtež 35. Postavljanje unutarnjih i vanjskih ukrasnih profila

Kod korištenja unutarnjih ukrasnih profila, postoji mogućnost:

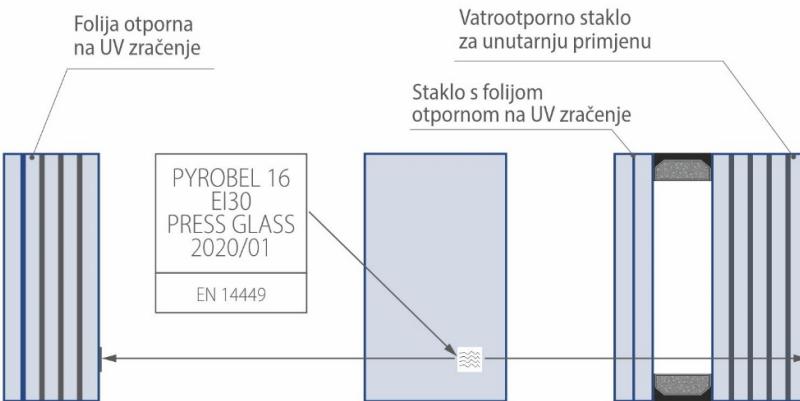
- izrade (polu)lukova, ali pritom treba uzeti u obzir najmanji polumjer savijanja:

Za ukrasni profil širine 8 mm	$R \geq 80$ mm (samo luk)**
-------------------------------	-----------------------------

Za ukrasni profil širine 18 mm	$R \geq 170$ mm
--------------------------------	-----------------

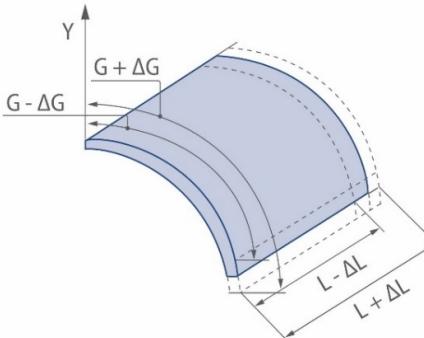
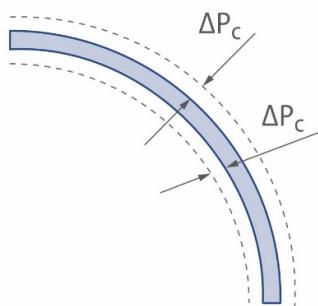
	Za ukrasni profil širine 26 mm	$R \geq 200$ mm			
	Za ukrasni profil širine 45 mm	nema mogućnosti savijanja			
<ul style="list-style-type: none"> – kombinacija spajanja ukrasnih profila različitih širina, – kombinacija spajanja ukrasnih profila savijenih pod različitim kutovima, – spajanje ukrasnih profila pod različitim kutovima (primjeri su priloženi uz ponudu ukrasnih profila). 					
<p>** Treba uzeti u obzir da se ukrasni profil od 8 mm spaja pomoću veznog profila i u slučaju spajanja luka s ravnim dijelom, polumjer savijanja treba biti $R \geq 160$ mm.</p>					
Tablica 17.					
Primjeri kombinacija spajanja ukrasnih profila					
Osnovni profil Vezni profil	8 mm	18 mm	26 mm	45 mm	Maksimalne dimenzije polja [mm]
8 mm	+	-	-	-	700 x 700
18 mm	-	+	+	-	1200 x 1200
26 mm	-	+	+	-	1200 x 1200
45 mm	-	+	+	+	1200 x 1200
<p>Za DUPLEX ukrasne profile najveća dopuštena dimenzija polja ne smije biti veća od 1200 mm.</p>					
Ugradnja unutarnjih roleta	<p>Moguće je ugraditi i druge elemente u međuprostor, npr. unutarnje rolete – na upit.</p>				
Približne maksimalne površine izo stakala	Tablica 18.				
Debljina staklene komponente [mm]	Maksimalni omjer stranica	Maksimalna površina [m^2]	Maksimalna duljina stranice [mm]	Minimalni razmak između stakala [mm]	Primjer sastava izo stakla
3	1:6	1.50	1500	10	3-10-3
4	1:6	2.00	2000	8	4-8-4
		2.50	2500	10	4-10-4
		3.35	2500	12	4-12-4
		3.35	2500	16	4-16-4
5	1:10	2.50	2500	8	5-8-5
		3.50	3000	10	5-10-5
		5.00	3300	12	5-12-5
		5.00	3300	16	5-16-5

	6	1:10	3.00	3000	8	6-8-6
			4.50	3000	10	6-10-6
			7.00	3500	12	6-12-6
			7.00	3500	16	6-16-6
	8	1:10	4.00	3000	8	8-8-8
			6.00	3000	10	8-10-8
			8.75	3500	12	8-12-8
			10.00	5000	16	8-16-8
10	1:10	13.50	5000	16	10-16-10	
12	1:10	13.50	6000	16	12-16-12	
Kada se izo staklo sastoji od stakala različitih debljina, površina je uvijek ograničena stakлом manje debljine.						
Pri preračunavanju debljine laminiranog stakla u debljinu float stakla koristi se faktor 0.63 (kod preračunavanja se uzima u obzir samo debljina staklenih komponenti - bez folije).						
Za distantne profile šire od 16mm primjenjuju se isti podaci iz tablice koji vrijede za distantne profile široke 16mm.						
Maksimalne dimenzije izo stakla koje se nalaze u tablici primjenjuju se kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:						
1 - vertikalno ostakljivanje, 2 - visina ostakljivanja 0 do 8 m iznad zemlje, 3 - poduprto s četiri strane, 4 - ne odnosi se na ostakljenja vanjskih kutova zgrada, 5 - uz pretpostavku srednjeg opterećenja uslijed vjetrova koji pušu u Poljskoj (1.2kN/m^2)						
(!) NAPOMENA: Gore navedeni podaci su isključivo preporuka savjetodavnog karaktera. Ne predviđaju opterećenja konstrukcije zgrade niti dinamička opterećenja, već uzimaju u obzir samo statička opterećenja samih izo stakala. Navedene preporuke prije primjene treba odobriti projektant ovlašten za projektiranje uz pridržavanje svih odredaba zakona i propisa iz područja graditeljstva.						

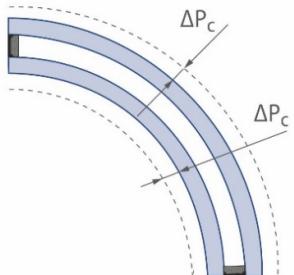
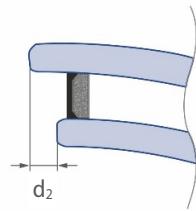
<p>Laminirano vatrootporno izo staklo</p>	<p>Klasifikacija vatrootpornosti odnosi se na kompletan element ostakljenja koji sadrži staklene proizvode, uključujući sve dimenzije i tolerancije. Klase se obilježavaju slovom, odnosno slovima koja označavaju funkcionalni zahtjev i vrijeme eksploracije izraženo u minutama: $R(\text{minute})/E(\text{minute})/EW(\text{minute})/El(\text{minute})/S(\text{minute})$</p> <p>Trajna oznaka se stavlja u donji desni kut na udaljenosti od oko 30 mm od ruba stakla. Na Crtežu 36. prikazan je način označavanja vatrootpornog stakla za unutarnju primjenu, vatrootpornog stakla za vanjsku primjenu i izo stakla s vatrootpornim staklom u sastavu.</p> <p>U slučaju izo stakla prikazanog na Crtežu 36, oznaka se stavlja na poziciju #4 - tako da se može očitati iznutra.</p> <p>! NAPOMENA: Vatrootporno staklo je samo komponenta vatrootpornog sustava. Tvrte koje vrše ugradnju odgovorne su za usklađenost vatrootpornog elementa s cijelokupnim vatrootpornim sustavom prema primjenjivim propisima. PRESS GLASS kao tvrtka koja proizvodi i vrši obradu stakala, ne odgovara za primjenu vatrootpornih stakala u sustavima koji nisu u skladu s primjenjivim propisima. Ugradnja vatrootpornog stakla mora biti izvršena prema smjernicama proizvođača vatrootpornog stakla, kao i prema smjernicama proizvođača sustava ostakljenja.</p> <p>Crtež 36. Označavanje vatrootpornog stakla</p>
<p>Protueksplozivno izo staklo</p>	<p>Otpornost na eksploziju utvrđuje se i klasificira u skladu s normom EN 13541.</p> <p>U slučajevima kada otpornost izo stakla na eksploziju osigurava samo jedna komponenta, nema potrebe za ispitivanjem, pod uvjetom da je pritom ispunjen svaki od sljedećih uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protueksplozivna komponenta je pravilno orientirana; - Dodatna staklena komponenta/e postavlja se ispred protueksplozivne komponente na strani eksplozivnog udara. <p>U ovoj situaciji, širina komore i vrsta plina ne utječe na rezultat.</p> <p>Klasifikacija izo stakla mora biti ista kao i za korištenu staklenu komponentu. Ako je identifikacija proizvoda dovoljno nedvosmislena da se izbjegne zabuna, moguće je deklarirati svojstva svake komponente redoslijedom navedenim u sastavu proizvoda.</p> <p>Uobičajena je praksa da se sastav navodi počevši s vanjskom komponentom izo stakla.</p> <p>U slučajevima kada se otpornost na eksploziju izo stakla postiže isključivo pomoću cijelog izo stakla, izo staklo treba ispitati i klasificirati u skladu s normom EN 13541.</p> <p>Vrsta plina ne utječe na rezultat.</p> <p>Protueksplozivno izo staklo mora udovoljavati zahtjevima norme EN 1279-5.</p>

<p>Neprobojno (protubalističko) izo staklo otporno na metke</p>	<p>Neprobojnost se određuje i klasificira u skladu s normom EN 1063.</p> <p>U slučajevima kada izdržljivost izo stakla osigurava samo jedna komponenta, nema potrebe za ispitivanjem, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti 1 i 2 ili 1 i 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neprobojna komponenta pravilno je orijentirana i 2. Ako je neprobojna komponenta klasificirana kao "NS", dodatna staklena komponenta/e postavlja se ispred neprobojne komponente na strani napada ili 3. Kada je neprobojna komponenta klasificirana kao "S", dodatna staklena komponenta/e može se postaviti bilo na stranu napada ili na zaštićenu stranu. <p>U ovoj situaciji, širina komore i vrsta plina ne utječe na rezultat.</p> <p>Klasifikacija izo stakla mora biti ista kao i za korištenu staklenu komponentu. Ako je identifikacija proizvoda dovoljno nedvosmislena da se izbjegne zabuna, moguće je deklarirati svojstva svake komponente redoslijedom navedenim u sastavu proizvoda.</p> <p>Uobičajena je praksa da se sastav navodi počevši s vanjskom komponentom izo stakla.</p> <p>U slučajevima kada se neprobojnost izo stakla postiže isključivo pomoću cijelog izo stakla, izo staklo treba ispitati i klasificirati u skladu s normom EN 1063.</p> <p>Nakon dodavanja staklene komponente u izo staklo, daljnja ispitivanja nisu potrebna ako su ispunjeni uvjeti 1 i 2 ili 1 i 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izo staklo je pravilno orijentirano i 2. Kad je neprobojno izo staklo klasificirano kao "NS", na zaštićenu stranu ne dodaju se dodatne staklene komponente i širina komore se ne smanjuje. U slučaju dodavanja dodatnih staklenih komponenti u komoru, tj. kada se dvoslojno izo staklo pretvara u troslojno, zbroj širina dviju komora u troslojnem staklu nije manji od širine komore testiranog dvoslojnog izo stakla, ili 3. Kad je neprobojna komponenta klasificirana kao "S", može se postaviti na stranu napada, na zaštićenu stranu ili između staklenih komponenti izo stakla. <p>Vrsta korištenog plina ne utječe na rezultat.</p> <p>Neprobojno izo staklo mora udovoljavati zahtjevima norme EN 1279-5.</p>
<p>Tipovi izo stakla za posebnu namjenu</p>	<p>Izo staklo za posebnu namjenu može biti proizvedeno kao tip - A, B ili C.</p>

17. Zakrivljeno staklo, zakrivljeno laminirano staklo, zakrivljeno izo staklo

Norma	ISO 11485, EN 1279
Definicija	<p>Termički zakrivljeno staklo je zakrivljeno staklo koje je oblikovano u postupku toplinske obrade.</p> <p>Prema obliku razlikujemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cilindrično zakrivljeno staklo - s jednim fiksnim radijusom savijanja, - 3D staklo - staklo sa više smjerova savijanja <p>Ovisno o metodi termičke obrade, može se dobiti termički zakrivljeno kaljeno staklo (cilindrično) ili nekaljeno (3D).</p> <p>Od obje vrste stakla moguće je napraviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monolitno staklo, - emajlirano staklo ili staklo s digitalnim tiskom, - laminirano staklo, - izo staklo.
Vrsta stakla	Monolitno, laminirano
Oblici	Na upit
Tolerancije cilindrično zakrivljenog monolitnog stakla	<p>Tolerancija duljine ravne stranice ΔL</p> <p>$\pm 2 \text{ mm/m}$ za staklo debljine 4-8 mm</p> <p>$\pm 3 \text{ mm/m}$ za staklo debljine 10-19 mm</p> <p>Tolerancija duljine luka ΔG</p> <p>$\pm 2 \text{ mm/m}$ za stakla debljine 4-8 mm</p> <p>$\pm 3 \text{ mm/m}$ za stakla debljine 10-19 mm</p> <p>Tolerancija kružnosti oblika ΔP_c</p> <p>$\pm 2/3 T$ za stakla debljine 4-8 mm</p> <p>$\pm 1/2 T$ za stakla debljine 10-19 mm</p> <p>T je nazivna debljina</p>
 <p>Crtež 37. Dimenzije zakrivljenog stakla</p>	
 <p>Crtež 38. Kružnost oblika</p>	

	<p>Odstupanja pravocrtnosti rubova ΔR_B</p> <p>$\Delta R_B \leq 3 \text{ mm/m}$ ili 2 mm, ovisno koje je veće - mjereno na rubu stakla (Crtež 39.)</p>											
	<p>Odstupanja cilindričnosti u poprečnom presjeku</p> <p>4 mm/m – mjereno uzduž vertikalnog ruba (okomito na luk) na konkavnoj površini stakla, u prvcima A-A, B-B, C-C (Crtež 40.)</p>											
	<p>Uvijenost je odstupanje jednog ili više kutova od ravnine koja ih povezuje.</p> <p>Maksimalna uvijenost V</p> <table border="1"> <tr> <td>4 mm</td> <td>$L \leq 1200$</td> </tr> <tr> <td>5 mm</td> <td>$1200 < L < 1500$</td> </tr> <tr> <td>6 mm</td> <td>$1500 < L < 2000$</td> </tr> <tr> <td>7 mm</td> <td>$2000 < L < 2400$</td> </tr> <tr> <td>8 mm</td> <td>$L > 2400$</td> </tr> </table> <p>L – duljina ravne stranice</p>	4 mm	$L \leq 1200$	5 mm	$1200 < L < 1500$	6 mm	$1500 < L < 2000$	7 mm	$2000 < L < 2400$	8 mm	$L > 2400$	
4 mm	$L \leq 1200$											
5 mm	$1200 < L < 1500$											
6 mm	$1500 < L < 2000$											
7 mm	$2000 < L < 2400$											
8 mm	$L > 2400$											
<p>Tolerancije cilindrično zakrivljenog laminiranog stakla</p>	<p>Kod toleracija cilindrično zakrivljenog laminiranog stakla treba uzeti u obzir tolerancije svih njegovih komponenti.</p> <p>Maksimalni pomak komponenti d</p> <p>2 mm za obod ili ravni rub $\leq 1000 \text{ mm}$</p> <p>2 mm/m za obod ili ravni rub $> 1000 \text{ mm}$</p>											

<p>Tolerancije cilindrično zakrivljenog izo stakla</p> <p>Kod tolerancija cilindrično zakrivljenog izo stakla treba uzeti u obzir tolerancije svih njegovih komponenti.</p> <p>Za toleranciju kružnosti zakrivljenog cilindričnog izo stakla treba izračunati zbroj tolerancija kružnosti pojedinih komponenti i povećati ukupni zbroj za 2 mm:</p> $\Delta P_c = \Delta P_{c1} + \Delta P_{c2} + 2 \text{ mm}$ <p>ΔP_{c1} – tolerancija kružnosti prve komponente izo stakla</p> <p>ΔP_{c2} - tolerancija kružnosti druge komponente izo stakla</p> <p>Kod troslojnog izo stakla toleranciju treba posebno dogovoriti.</p>		
<p>Maksimalni pomak komponenti d_2</p>	<p>3 mm za obod ili ravni rub $\leq 1000 \text{ mm}$</p> <p>3 mm/m za obod ili ravni rub $> 1000 \text{ mm}$</p>	
<p>Tolerancije za 3D staklo</p>	<p>Tolerancije za 3D stakla ovise o mnogim čimbenicima i treba ih dogovoriti posebno kod svake narudžbe. Predlaže se izrada uzorka kako bi se utvrdila tolerancija i vizualna prihvatljivost.</p>	
<p>Zakrivljeno izo staklo</p>	<p>Zakrivljena izo stakla koja nudi tvrtka PRESS GLASS proizvode se u skladu sa standardom ISO 11485 i udovoljavaju specifičnim zahtjevima norme EN 1279 te ih se može označiti oznakom CE.</p>	
<p>Tipovi zakrivljenog izo stakla</p>	<p>Zakrivljeno izo staklo može biti proizvedeno kao tip – A, B ili C.</p>	

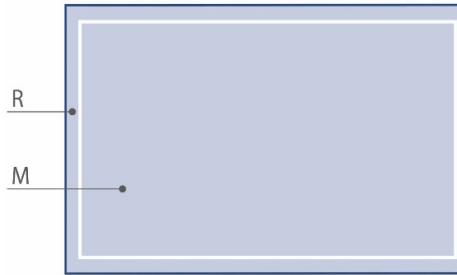
18. Kontrola površine stakla - emajlirano staklo ili staklo s digitalnim tiskom

Norma	-																	
Vrsta stakla	Monolitno																	
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)																	
Kontrola	<p>Staklo presvućeno emajlom pregledava se s udaljenosti od najmanje 3 m okomito u odnosu na površinu stakla. Prilikom pregleda kut koji tvore linija okomita na površinu stakla i pravac iz kojeg gledamo ne smije biti veći od 30°. Pregled se vrši pri dnevnom svjetlu bez neposredne sunčeve svjetlosti i bez umjetne rasvjete, gledajući staklo sprijeda na neprozirnoj podlozi. Pregled se uvijek vrši gledajući kroz staklo i gleda se površina koja nije presvućena emajлом. Defekti na staklu se ne označavaju prije pregleda. Staklo čije se površine gledaju s obje strane pregledava se na isti način. Ukoliko su nepravilnosti vidljive s udaljenosti manje od 3 metra, ne smatraju se nedostatkom.</p>																	
Kontrolna polja	Polje R	rubno polje jednako je širini okvira ili zoni brtvljenja, ne manje od 15 mm																
	Polje M	osnovno polje																
	Za staklo koje nije predviđeno za ugradnju u okvir ili u izo staklo, zahtjevi za polje R su isti kao i za polje M.		Crtež 45. Kontrolna polja – emajlirano staklo ili staklo s digitalnim tiskom															
Dopuštene točkaste mane / nedostatak emajla	<p>Tablica 19.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kontrolno polje</th> <th>Dimenzije [mm]</th> <th>Tolerancija</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>R</td> <td>Sve dimenzije</td> <td>Bez ograničenja</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>$\emptyset \leq 1$</td> <td>Dopušteno ako ih je manje od 3 u području $\emptyset \geq 200$ mm</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>$1 < \emptyset \leq 5$</td> <td>Maksimalno 3 kom. na m^2, u razmaku od ≥ 100 mm</td> </tr> <tr> <td></td> <td>$\emptyset > 5$</td> <td>Nije dopušteno</td> </tr> </tbody> </table>			Kontrolno polje	Dimenzije [mm]	Tolerancija	R	Sve dimenzije	Bez ograničenja	M	$\emptyset \leq 1$	Dopušteno ako ih je manje od 3 u području $\emptyset \geq 200$ mm	M	$1 < \emptyset \leq 5$	Maksimalno 3 kom. na m^2 , u razmaku od ≥ 100 mm		$\emptyset > 5$	Nije dopušteno
Kontrolno polje	Dimenzije [mm]	Tolerancija																
R	Sve dimenzije	Bez ograničenja																
M	$\emptyset \leq 1$	Dopušteno ako ih je manje od 3 u području $\emptyset \geq 200$ mm																
M	$1 < \emptyset \leq 5$	Maksimalno 3 kom. na m^2 , u razmaku od ≥ 100 mm																
	$\emptyset > 5$	Nije dopušteno																
	<p>Ukoliko se staklo presvućeno emajlom postavi pred svjetlu podlogu ili se osvijetli na suprotnoj strani u odnosu na promatrača, moguće je vidjeti točkice, pruge i šare, kao i efekt „zvjezdanog neba“ koje uvjetuje tehnologija proizvodnje. Razlog tome su osobine emajla koji nije potpuno nepropustan za svjetlo. Ove pojave ne mogu biti predmet reklamacije.</p> <p>Za emajlirano staklo karakteristične su tanke uzdužne i poprečne pruge, kao i pojedinačne blago razlivene mrlje.</p>																	

Dopuštene linearne mane	Tablica 20.					
Kontrolno polje	Pojedinačne duljine	Zbroj pojedinačnih duljina				
		Površina $\leq 3 \text{ m}^2$	Površina $> 3 \text{ m}^2$			
R	Bez ograničenja					
	$\leq 75 \text{ mm}$	$\leq 225 \text{ mm}$	75 mm/m^2			
Dopuštene pruge i mrlje	Tablica 21.					
Kontrolno polje	Mrlje	Pruge				
		Bez ograničenja				
M	$\emptyset \leq 17 \text{ mm}$	Dopušteno ako nisu vidljive pri dnevnom svjetlu s udaljenosti određene za pregled stakla				
	$1/\text{m}^2$					
Tolerancije za boje	<p>Razlike u bojama uzrokovane su većim brojem čimbenika i nije ih moguće eliminirati. U nastavku navedeni čimbenici (u određenim uvjetima osvjetljenja) imaju utjecaj na procjenu prepoznatljivih razlika u bojama između dva stakla presvučena keramičkim emajlom. Stvarna boja emajla se može utvrditi gledajući kaljeni ispitni primjerak kroz staklo. Razlike se mogu pojaviti kod boja koje se biraju na osnovu standardnih sustava, npr.: RAL boja.</p> <p>U pravilu se kao podloga koristi float staklo koje ima vrlo ravnu površinu koja intenzivno reflektira svjetlost. Osim toga staklo može biti presvučeno različitim premazima. Sama boja stakla razlikuje se ovisno o proizvođaču, debljini stakla, vrsti stakla ili proizvodnoj seriji (npr. zatamnjeno staklo, staklo smanjenog udjela željeza) što utječe na konačnu boju stakla presvučenog emajlom. Boja može isto tako ovisiti o načinu nanošenja iste. Primjerice, površine pokrivene tankim slojem emajla metodom sitotiska ili digitalnog tiska, bolje će propuštati svjetlost od onih presvučenih valjkom, koje obično imaju znatno deblji sloj emajla. Pregled stakla presvučenog emajlom uvijek se provodi nakon kaljenja ili toplinskog ojačavanja.</p> <p>Keramički emajl proizvodi se od neorganskih materijala koji određuju pojedinačne boje. Boja osnovnog emajla isto može neznatno varirati, stoga se uspoređivanje boje emajla može provesti samo u okviru jedne proizvodne serije.</p> <p>Osvjetljenje se neprekidno mijenja ovisno o godišnjem dobu, dobu dana i vremenskim prilikama. To znači da svjetlo vidljivog spektra (valne duljine 400 – 700 nm) prolazi kroz nekoliko medija (zrak, staklo) i upada na toplinski obrađenu površinu keramičkog emajla pod različitim kutovima. Ovisno o kutu upada svjetla, površina stakla manje ili više reflektira dio svjetlosnog spektra. Svjetlo različitih valnih duljina koje dolazi na kaljeni emajl djelomično se reflektira i/ili apsorbira. Ukratko tako se može objasniti zašto je dojam boje drugačiji ovisno o osvjetljenju.</p> <p>Ljudsko oko na drugačiji način reagira na razne boje. Vrlo je osjetljivo čak i na vrlo male promjene plave boje, dok iste promjene zelene boje ne primjećuje toliko izrazito. Drugi čimbenici koji utječu na procjenu boje su: kut gledanja, veličina gledanog objekta i udaljenost između objekata koje uspoređujemo.</p>					

	<p>Osnovni koraci prije realizacije narudžbe i kod procjene mogućnosti realizacije:</p> <ul style="list-style-type: none">a) procjena mogućnosti realizacije narudžbe u granicama tolerancije – na temelju podataka dostavljenih od strane kupca (veličina narudžbe, dostupnost stakla, dostupnost emajla i sl.),b) izvedba uzorka u mjerilu 1:1 i odobrenje od strane kupca,c) realizacija narudžbe prema dogovoru i/ili uzorku koji su odobrile obje strane <p>Usporedba i pregled proizvoda može se provesti samo ako je emajlirano staklo od jednog dobavljača. Boje emajla mogu se usporediti samo u okviru jedne narudžbe te jedne vrste stakla i keramičkog emajla. Kod uspoređivanja dvaju stakala presvučenih emajlom iste boje, dopuštena razlika u boji je $\Delta E^* \leq 3$ (CIE L * a * b) – mjerjenje se vrši na površini stakla.</p> <p>Boje dobivene pomoću metode digitalnog tiska uvijek će se razlikovati od uzoraka navedene boje, kao i od boja na poslanim slikama (više ili manje). Preporučuje se napraviti uzorak boje.</p>
Ostala fizička svojstva	<p>Anizotropija - svojstvo termički obrađenog stakla. Ovaj fenomen uzrokovani je područjima različitih unutarnjih naprezanja stakla izazvanim naglim hlađenjem stakla tijekom termičke obrade. Ova područja različitih naprezanja uzrokuju efekt dvostrukog lomljenja svjetlosti u staklu, koji postaje vidljiv kod polarizirane svjetlosti. Kada se termički obrađeno staklo gleda pod polariziranim svjetлом, područja različitih unutarnjih naprezanja manifestiraju se kao obojene mrlje poznate kao „leopard spots“. Polarizirana svjetlost javlja se prirodno pri normalnom dnevnom svjetlu, ali njezin intenzitet ovisi o različitim čimbenicima, poput vremenskih uvjeta i kuta upada sunčeve svjetlosti. Ovaj efekt više dolazi do izražaja kad se staklo gleda pod kutom upada svjetlosti ili kroz polarizirane naočale. Anizotropija nije mana stakla, već vidljivi efekt.</p> <p>Otisak valjaka („odraz valjaka“) – na staklu debljine iznad 8 mm kao i na tanjem staklu većih dimenzija mogu se pojaviti otisci valjaka. Ova pojava nije osnova za reklamacije.</p> <p>Valovitost od valjaka javlja se kao rezultat kaljenja/toplinskog ojačavanja stakla. Optičke distorzije na površini stakla vidljive su uglavnom kod refleksije. Dopuštene vrijednosti distorzija nastalih zbog efekta valovitosti priložene su u dijelu koji se odnosi na kaljenje i toplinsko ojačavanje stakla.</p>

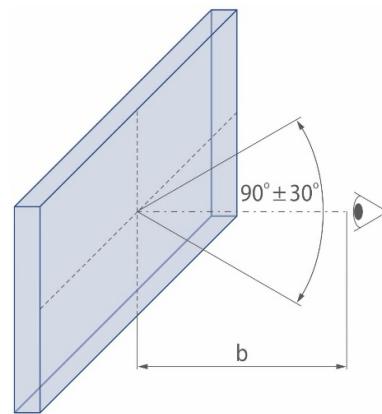
19. Kontrola površine stakla – pjeskareno staklo

Norma	-																	
Vrsta stakla	Monolitno																	
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)																	
Kontrolna metoda	<p>Staklo s pjeskarenom površinom pregledava se s udaljenosti od najmanje 3 m okomito u odnosu na površinu stakla. Prilikom pregleda kut koji tvore linija okomita na površinu stakla i pravac iz kojeg gledamo ne smije biti veći od 30°. Pregled se vrši pri dnevnom svjetlu bez neposredne sunčeve svjetlosti i bez umjetne rasvjete, gledajući staklo sprijeda na neprozirnoj podlozi. Pregled se uvijek vrši gledajući kroz staklo i gleda se površina koja nije pjeskarena. Defekti na staklu se ne označavaju prije pregleda. Staklo čije se površine gledaju s obje strane pregledava se na isti način. Ukoliko su nepravilnosti vidljive s udaljenosti manje od 3 metra, ne smatraju se nedostatkom.</p>																	
Kontrolna polja	Polje R	rubno polje jednako je širini okvira ili zoni brtvljenja, ne manje od 15 mm																
	Polje M	osnovno polje																
	Za staklo koje nije predviđeno za ugradnju u okvir ili u izo staklo, zahtjevi za polje R su isti kao i za polje M.																	
Dopuštene točkaste mane / nepravilnosti na pjeskarenoj površini	<p>Tablica 22.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kontrolno polje</th> <th>Dimenzije [mm]</th> <th>Tolerancija</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>R</td> <td>Sve dimenzije</td> <td>Bez ograničenja</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>$\emptyset \leq 1$</td> <td>Dopušteno ako ih je manje od 3 u području $\emptyset 200$ mm</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>$1 < \emptyset \leq 5$</td> <td>Maksimalno 3 na m^2, u razmaku od ≥ 100 mm</td> </tr> <tr> <td></td> <td>$\emptyset > 5$</td> <td>Nije dopušteno</td> </tr> </tbody> </table>			Kontrolno polje	Dimenzije [mm]	Tolerancija	R	Sve dimenzije	Bez ograničenja	M	$\emptyset \leq 1$	Dopušteno ako ih je manje od 3 u području $\emptyset 200$ mm	M	$1 < \emptyset \leq 5$	Maksimalno 3 na m^2 , u razmaku od ≥ 100 mm		$\emptyset > 5$	Nije dopušteno
Kontrolno polje	Dimenzije [mm]	Tolerancija																
R	Sve dimenzije	Bez ograničenja																
M	$\emptyset \leq 1$	Dopušteno ako ih je manje od 3 u području $\emptyset 200$ mm																
M	$1 < \emptyset \leq 5$	Maksimalno 3 na m^2 , u razmaku od ≥ 100 mm																
	$\emptyset > 5$	Nije dopušteno																

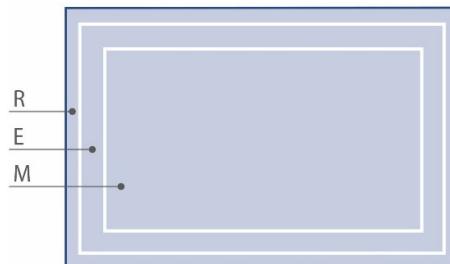
Dopuštene linearne mane	Tablica 23.				
	Kontrolno polje	Pojedinačne duljine	Zbroj pojedinačnih duljina		
			Površina $\leq 3 \text{ m}^2$	Površina $> 3 \text{ m}^2$	
	R	Bez ograničenja			
		$\leq 75 \text{ mm}$	$\leq 225 \text{ mm}$	$75 \text{ mm}/\text{m}^2$	
Dopuštene pruge i mrlje	Tablica 24.	Mrlje	Pruge		
	R	Bez ograničenja			
		$\emptyset \leq 17 \text{ mm}$ $1/\text{m}^2$	Dopušteno ako nisu vidljive pri dnevnom svjetlu s udaljenosti određene za pregled stakla		

20. Kontrola površine stakla – kaljeno, toplinski ojačano (polukaljeno) i toplinski prožeto staklo

Norma	EN 12150, EN 1863, EN 14179, EN 1096									
Vrsta stakla	Monolitno									
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)									
Kontrolna metoda	<p>Vizualni pregled golim okom, koji se vrši na dnevnom svjetlu uz matiranu crnu pozadinu, pri usmjerenom svjetlu koje prolazi kroz staklo i/ili pri reflektirajućem svjetlu, ovisno o tipu stakla i tehničkim specifikacijama.</p> <p>Udaljenost promatrača b iznosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3 m za stakla s premazom 2 m za stakla bez premaza <p>Pregled ne može trajati duže od 20 sekundi</p>									
Kontrolna polja	<table border="1"> <tr> <td>Polje R</td> <td>rubno polje jednako širini okvira ili zoni brtvljenja, ne manje od 15 mm</td> </tr> <tr> <td>Polje E</td> <td>rubno polje vidljivog područja, 5% duljine ruba, ne manje od 50 mm</td> </tr> <tr> <td>Polje M</td> <td>osnovno polje</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Za staklo koje nije predviđeno za ugradnju u okvir ili u izo staklo, zahtjevi za polje R su isti kao i za polje E.</td></tr> </table>		Polje R	rubno polje jednako širini okvira ili zoni brtvljenja, ne manje od 15 mm	Polje E	rubno polje vidljivog područja, 5% duljine ruba, ne manje od 50 mm	Polje M	osnovno polje	Za staklo koje nije predviđeno za ugradnju u okvir ili u izo staklo, zahtjevi za polje R su isti kao i za polje E.	
Polje R	rubno polje jednako širini okvira ili zoni brtvljenja, ne manje od 15 mm									
Polje E	rubno polje vidljivog područja, 5% duljine ruba, ne manje od 50 mm									
Polje M	osnovno polje									
Za staklo koje nije predviđeno za ugradnju u okvir ili u izo staklo, zahtjevi za polje R su isti kao i za polje E.										

Crtež 47. Kontrolna metoda za termički obrađena stakla

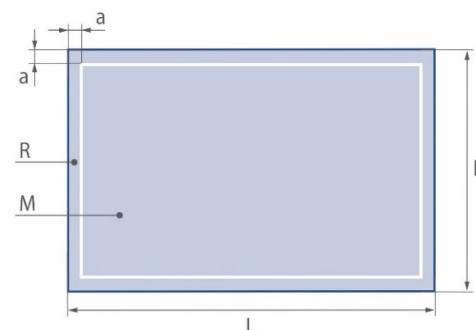
Crtež 48. Kontrolna polja – Kaljeno, toplinski ojačano i toplinski prožeto staklo

Dopuštene točkaste mane	Tablica 25.							
	Kontrolno polje	Dimenzije [\varnothing u mm] (isključujući „halo“)	Površina stakla $S [m^2]$					
			$S \leq 1$	$1 < S \leq 2$	$2 < S \leq 3$			
	R	Sve dimenzije	Bez ograničenja					
	E	$\varnothing \leq 1$	Dopušteno ako ih je manje od 3 na području $\varnothing 200$ mm					
		$1 < \varnothing \leq 3$	4	1 po metru dužine				
		$\varnothing > 3$	Nije dopušteno					
Dopuštene linearne mane	M	$\varnothing \leq 1$	Dopušteno ako ih je manje od 3 na području $\varnothing 200$ mm					
		$1 < \varnothing \leq 2$	2	3	5			
		$2 < \varnothing \leq 3$	$1/m^2$					
		$\varnothing > 3$	Nije dopušteno					
	"Halo" - područje lokalne distorzije, obično oko točkaste mane, kada je mana unutar stakla							
Dopuštene pruge i mrlje	Tablica 26.							
	Kontrolno polje	Pojedinačne duljine	Zbroj pojedinačnih duljina					
			Površina $\leq 3 m^2$	Površina $> 3 m^2$				
	R	Bez ograničenja						
	E	≤ 75 mm	≤ 225 mm	75 mm/ m^2				
		> 75 mm						
	M	≤ 75 mm	≤ 225 mm	75 mm/ m^2				
		> 75 mm	Nije dopušteno					
Mane na rubovima	Tablica 27.							
	Kontrolno polje	Mrlje		Pruge				
	R	Bez ograničenja						
	E	$\varnothing \leq 17$ mm - $1/m^2$		Bez ograničenja				
	M	Dopušteno ako nisu vidljive na dnevnom svjetlu s udaljenosti određene za pregled stakla						
Mane na rubovima	Skidanje rubova	Dopušteni su mali odlomci na rubovima. Sjajne mrlje – dopušteno.						
	Brušenje	Dopušteni su mali odlomci na rubovima pod uvjetom da rub nije oštar. Sjajne mrlje – dopušteno.						

	Fino brušenje	Odlomci na rubovima – nije dopušteno.
	Poliranje	Matirane mrlje, odlomci – nije dopušteno.
Definicije mana	Točkaste mane	Sferna ili polu-sferna izobličenja vizualne prozirnosti stakla. Može biti riječ o inkluziji krutog tijela, plina ili oštećenju premaza.
	Linearne mane	Oštećenja koja mogu biti na staklu ili unutar stakla, u obliku nasлага, nečistoće ili ogrebotina veće duljine i nalaze se uzduž površine stakla.
	Pruge	Zamućene šare karakteristične za termički obrađeno staklo, vidljive u određenim uvjetima osvjetljenja (npr. pri izravnom sunčevom ili umjetnom osvjetljenju) i na tamnoj pozadini. Ovaj fenomen je uvjetovan tehnološkim procesom i ne može se izbjegći.
	Mrlje	Mane veće od točaka, često nepravilnog oblika, djelomično rasute strukture.
Ostala fizička svojstva	<p>Anizotropija - svojstvo termički obrađenog stakla. Ovaj fenomen uzrokovani je područjima različitih unutarnjih naprezanja stakla izazvanim naglim hlađenjem stakla tijekom termičke obrade. Ova područja različitih naprezanja uzrokuju efekt dvostrukog lomljenja svjetlosti u staklu, koji postaje vidljiv kod polarizirane svjetlosti. Kada se termički obrađeno staklo gleda pod polariziranim svjetлом, područja različitih unutarnjih naprezanja manifestiraju se kao obojene mrlje poznate kao „leopard spots“. Polarizirana svjetlost javlja se prirodno pri normalnom dnevnom svjetlu, ali njezin intenzitet ovisi o različitim čimbenicima, poput vremenskih uvjeta i kuta upada sunčeve svjetlosti. Ovaj efekt više dolazi do izražaja kad se staklo gleda pod kutom upada svjetlosti ili kroz polarizirane naočale. Anizotropija nije mana stakla, već vidljivi efekt.</p> <p>Otisak valjaka („odraz valjaka“) – na staklu debljine iznad 8 mm kao i na tanjem staklu većih dimenzija mogu se pojaviti otisci valjaka. Ova pojava nije osnova za reklamacije.</p> <p>Valovitost od valjaka javlja se kao rezultat kaljenja/toplinskog ojačavanja stakla. Optičke distorzije na površini stakla vidljive su uglavnom kod refleksije. Dopuštene vrijednosti distorzija nastalih zbog efekta valovitosti priložene su u dijelu koji se odnosi na kaljenje i toplinsko ojačavanje stakla.</p>	

21. Kontrola površine stakla – laminirano staklo, vatrootporno staklo

Norma	EN ISO 12543										
Vrsta stakla	Monolitno										
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)										
Kontrolna metoda	Pregled se vrši na način da se staklo postavi u okomiti položaj ispred sivog matiranog zaslona. Staklo se pregledava pod dnevnim difuznim svjetлом ili drugim jednakovrijednim. Pregled se vrši s udaljenosti od najmanje 2 m i pritom se gleda okomito prema staklu koje se nalazi ispred matiranog zaslona. Uočene nepravilnosti treba označiti.										
Kontrolna polja	<i>a</i>	Širina rubnog polja									
	<i>R</i>	Rubno polje									
	<i>M</i>	Osnovno polje									
	<i>L</i>	Širina stakla									
	<i>H</i>	Visina stakla									
	Rubno polje										
	15 mm	za staklo površine $\leq 5 \text{ m}^2$									
	20 mm	za staklo površine $> 5 \text{ m}^2$									
Dopuštene točkaste mane	Nepravilnosti manje od 0.5 mm se ne uzimaju u obzir, a veće od 3 mm nisu dopuštene. Prihvatljivost točkastih mana u laminiranom staklu ne ovisi o pojedinačnoj debljini stakla. Broj prihvatljivih točkastih mana povećava se za 1 za svaki laminirajući međusloj čija je debljina veća od 2 mm.										
Tablica 28.											
Broj staklenih ploča	Veličina mane <i>d</i> [mm]	$0.5 < d \leq 1.0$		$1.0 < d \leq 3.0$							
	Površina stakla <i>A</i> [m^2]	Za sve površine		$A \leq 1$	$1 < A \leq 2$	$2 < A \leq 8$	$A > 8$				
2	Količina ili zbijenost dopuštenih mana	Bez ograničenja (ne smiju biti grupirane)		1	2	$1/\text{m}^2$	$1.2/\text{m}^2$				
3				2	3	$1.5/\text{m}^2$	$1.8/\text{m}^2$				
4				3	4	$2/\text{m}^2$	$2.4/\text{m}^2$				
≥ 5				4	5	$2.5/\text{m}^2$	$3/\text{m}^2$				
Grupnim manama smatra se ukoliko su četiri mane ili više međusobno udaljene $< 200\text{mm}$. Za laminirano staklo koje se sastoji od tri stakla, taj razmak smanjuje se na 180 mm, za laminirano staklo od četiri stakla na 150 mm, a za laminirano staklo od pet ili više stakala na 100 mm.											

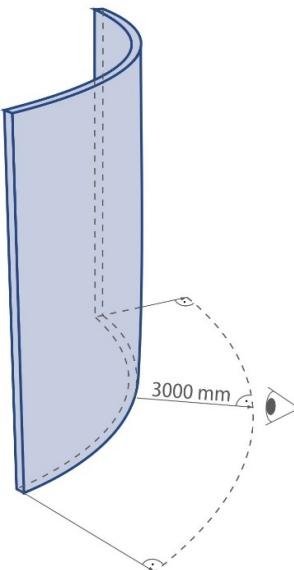
Crtež 49. Kontrolna polja – laminirano staklo, vatrootporno staklo

Dopuštene linearne mane u osnovnom polju	Tablica 29.	
	Linearne mane kraće od 30 mm su dopuštene	
	Površina stakla [m ²]	Broj dopuštenih mana duljine >30 mm
	≤ 5	nije dopušteno
	5 do 8	1
	> 8	2
Ostale mane	Tablica 30.	
	Puknuće	Nije dopušteno
	Nabori i šare	Nije dopušteno u osnovnom polju
	Mane Ø ≤ 5 mm	Dopušteno u rubnom polju predviđenom za prekrivanje okvirom
Mane u rubnom polju	Rubno polje koje je predviđeno za prekrivanje okvirom	Mane čiji promjer ne prelazi 5 mm su dopuštene. Ako su prisutni mjehurići, površina na kojoj se nalaze ne smije prelaziti 5% rubnog polja.
	Rubno polje koje nije predviđeno za prekrivanje okvirom	Dopuštene su mane koje nisu uočljive
Definicije mana	Točkaste mane	Nepozirne mrlje, mjehurići i prisutnost stranih tijela.
	Linearne mane	Prisutnost stranih tijela i ogrebotine
	Ostale mane	Mane stakla: pukotine i rupe
		Mane laminirajućeg međusloja: nabori, skupljanje, pruge
Označavanje	Sukladno standardu EN 14449 nije potrebno trajno označavanje laminiranog i laminiranog sigurnosnog stakla.	

NAPOMENA: Vatrootporno staklo je samo komponenta vatrootpornog sustava. Tvrte koje vrše ugradnju odgovorne su za usklađenost vatrootpornog elementa s cjelokupnim vatrootpornim sustavom prema primjenjivim propisima. PRESS GLASS kao tvrtka koja proizvodi i vrši obradu stakala, ne odgovara za primjenu vatrootpornih stakala u sustavima koji nisu u skladu s primjenjivim propisima. Ugradnja vatrootpornog stakla mora biti izvršena prema smjernicama proizvođača vatrootpornog stakla, kao i prema smjernicama proizvođača sustava ostakljenja.

22. Kontrola površine stakla – zakrivljeno staklo

Norma	ISO 11485, EN 1279
Vrsta stakla	Monolitno, laminirano, izo staklo
Oblici	Na upit
Kontrolna metoda	<p>Vizualni pregled golim okom, koji se vrši na dnevnom svjetlu uz matiranu crnu pozadinu, pri usmjerrenom svjetlu koje prolazi kroz staklo i/ili pri reflektirajućem svjetlu, ovisno o tipu stakla i tehničkim specifikacijama.</p> <p>Pregled se vrši okomito u odnosu na površinu stakla.</p> <p>Udaljenost promatrača iznosi 3 m.</p> <p>Pregled ne može trajati duže od 20 sekundi.</p>
Optička distorzija	Blaga deformacija slike koja se vidi pri refleksiji ili transmisiji; sastavni dio procesa savijanja stakla.
Kontrola površine – cilindrično zakrivljeno staklo	<p>Vizualna kvaliteta zakrivljenog stakla, uključujući izo staklo, mora zadovoljiti zahtjeve opisane u poglavljima::</p> <p>18. Kontrola površine stakla - emajlirano staklo ili staklo s digitalnim tiskom 19. Kontrola površine stakla – pjeskareno staklo 20. Kontrola površine stakla – kaljeno, toplinski ojačano (polukaljeno) i toplinski prožeto Staklo 21. Kontrola površine stakla – laminirano staklo, vatrootporno staklo</p> <p>(!) NAPOMENA: Veličinu dopuštenih mana opisanih u gore navedenim poglavljima treba udvostručiti, a količinu utrostručiti, te uzeti u obzir sljedeće aspekte.</p>
Okrhotine na rubovima	<p>Prekriveni rub – bez okrhotina širine ili duljine veće od nazivne debljine stakla</p> <p>Vidljiv rub – bez okrhotina koje utječu na svojstva stakla</p>
Otisci	$\emptyset \leq 2.0 \text{ mm}$

Kontrola površine – 3D staklo	Individualni upit Predlaže se izrada uzorka kako bi se utvrdila tolerancija i vizualna prihvatljivost. Područje točkastih nepravilnosti koje nastaje zbog prisutnosti separatora ne tretira se kao mana stakla.
Fizička svojstva koja se ne smatraju manama	<p>Integralnost boje - razlike u percepciji boje moguće su zbog: udjela željeznog oksida u staklu, procesa nanošenja premaza, samog premaza, promjene u debljini stakla i konstrukcije izo stakla; percepciju razlike u boji nije moguće izbjegći</p> <p>Razlika u boji izo stakla - ostakljenje koje je napravljeno od izo stakla koje sadrži staklo s premazom može imati različite nijanse iste boje. Taj efekt može doći jače do izražaja kad se staklo promatra pod kutom. Mogući uzroci razlike u boji uključuju neznatne razlike u boji podloge na koju se premaz nanosi i male razlike u debljini samog premaza. Objektivna procjena razlika u boji može se provesti u skladu s ISO 11479-2.</p> <p>Efekt interferencije - Kod izo stakla koje se sastoje od float stakla, efekt interferencije može izazvati pojavu spektralnih boja. Optička interferencija nastaje preklapanjem dvaju ili više svjetlosnih valova u jednoj točki. Pojava je primjetna kao promjena u intenzitetu boja na određenom dijelu površine, koji se mijenja kada se vrši pritisak na staklo. Ovaj fizički fenomen pojačan je paralelnošću staklenih površina. Efekt interferencije javlja se nasumično i ne može se izbjegići.</p> <p>Specifičan učinak zbog barometrijskih uvjeta – izo staklo sadrži zatvorenu količinu zraka ili drugog plina, hermetički zabrtvljenog brtvilom. Količina (volumen) plina općenito se određuje nadmorskom visinom, atmosferskim tlakom i temperaturom zraka u vrijeme i na mjestu proizvodnje. Ako se izo staklo ugrađuje na drugačijoj visini ili kada se temperatura ili atmosferski tlak promijene, dolazi do savijanja staklenih ploča prema unutra ili prema van, što uzrokuju optičke deformacije. Kako bi se sprječio navedeni učinak, preporučuje se provesti postupak izjednačavanja tlaka pomoću odgovarajućeg uređaja do vrijednosti koja će osigurati pravilno funkciranje stakla na mjestu ugradnje. Za detaljne informacije molimo kontaktirajte naš odjel prodaje.</p> <p>Ukoliko je izo staklo instalirano na većoj nadmorskoj visini, prekomjerno savijanje može dovesti do smanjenja izdržljivosti i trajnosti izo stakla, a u graničnim slučajevima čak i do puknuća. U takvim slučajevima, preporučuje se provesti postupak izjednačavanja tlaka pomoću odgovarajućeg uređaja, do vrijednosti koja će osigurati pravilno funkciranje izo stakla na mjestu ugradnje. Za detaljne informacije molimo kontaktirajte naš odjel prodaje.</p> <p>Višestruki odraz - na površini izo stakla mogu se pojaviti višestruki odrazi različitog intenziteta. Ovi su odrazi posebno vidljivi ako je iza stakla tamna pozadina. Ovaj fenomen je fizičko svojstvo svih izo stakala</p> <p>Anizotropija (iridescencija) – kod izo stakla koje sadrži termički obrađene staklene komponente može se javiti vizualni fenomen poznat kao anizotropija, vidi EN 12150-1, EN 1863-1.</p> <p>Kondenzacija na vanjskoj površini izo stakla - Na vanjskim površinama stakla može doći do kondenzacije kada je staklena površina hladnija od zraka koji je okružuje. Intenzitet kondenzacije na vanjskim površinama stakla ovisi o U - vrijednosti, vlažnosti zraka, kretanju zraka te unutarnjoj i vanjskoj temperaturi. Kad je relativna vлага okoline visoka, a temperatura površine stakla padne ispod temperature okoline, na staklenoj površini dolazi do kondenzacije.</p> <p>Močenje stakla – prilikom proizvodnog procesa površina stakla dolazi u kontakt s različitim materijalima, te se njen izgled razlikuje zbog otiska prstiju, tragova valjaka, naljepnica, vakuumskih hvataljki, ostataka brtvila, silikona, otapala, sredstava za čišćenje, utjecaja okoline itd. To može biti vidljivo kada je staklena površina vlažna zbog kondenzacije, kiše ili vode za čišćenje stakla.</p>

23. Kontrola izo stakla

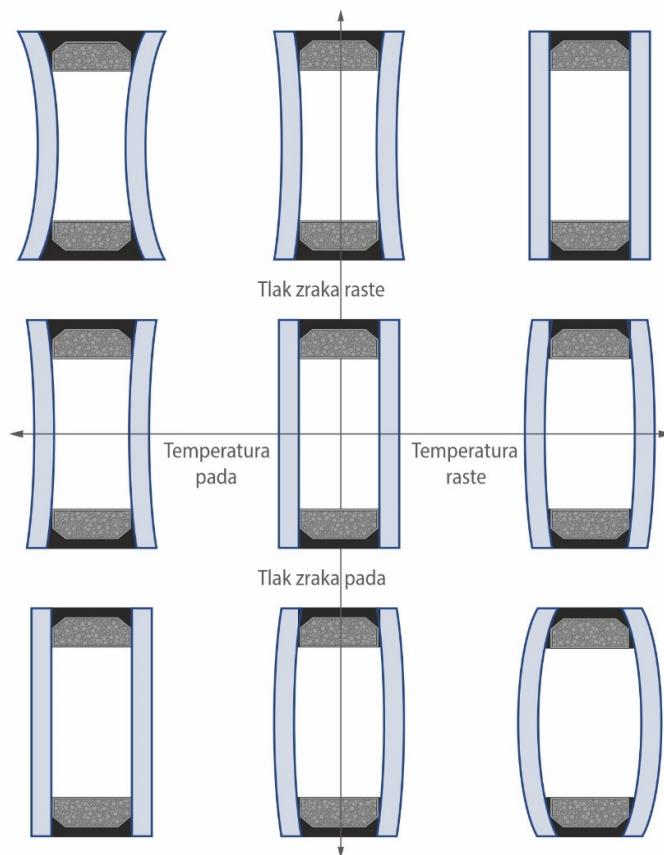
Norma	EN 1279			
Vrsta stakla	Monolitno, višeslojno			
Oblici	Kataloški, nekataloški, prema uzorku (šabloni)			
Kontrolna metoda	<p>Ove se smjernice koriste za procjenu vizualne kvalitete izo stakla tipa A, B i C, izrađenog od staklenih komponenti kako je definirano normom EN 1279-1. Optički i vizualni zahtjevi kvalitete pojedinih staklenih komponenti trebaju se preuzeti iz odgovarajućih europskih standarda. Sljedeća tablica navodi maksimalne dopuštene nepravilnosti za izo staklo, kao i nepravilnosti specifične za isto. Tablica obuhvaća izo stakla tipa A, B i C.</p> <p>Pregled i kontrola izo stakla treba se provoditi u uvjetima gdje svjetlost prolazi kroz staklo, a ne pri reflektirajućem svjetlu (treba gledati "kroz staklo", a ne "u staklo"), s minimalne udaljenosti 3 metra od stakla, iznutra prema van. Kut gledanja treba biti što bliži pravom kutu u odnosu na površinu stakla. Mane na staklu se ne označavaju. Pregled se provodi u uvjetima difuzne dnevne svjetlosti (npr. oblačno nebo), bez izravne sunčeve svjetlosti ili umjetne rasvjete. Vrijeme promatranja ne smije biti dulje od jedne minute po m². Vanjski pregled izo stakla provodi se na mjestu ugradnje, uzimajući u obzir standardnu minimalnu udaljenost od 3 metra. Kut gledanja treba biti što više okomit na površinu stakla.</p>			
Kontrolna polja	Polje R	rubno polje jednako širini okvira ili zoni brtvljenja, ne manje od 15 mm		
	Polje E	rubno polje vidljivog područja, širine 50 mm		
	Polje M	osnovno polje		
Kategorije izo stakla za vizualnu kontrolu	Kategorija I	Kategorija II	Kategorija III	Kategorija IV
	2 staklene komponente	3 staklene komponente	4 staklene komponente	5 staklenih komponenti

Crtež 51. Kontrolna polja - izo staklo

Dopuštene točkaste mane	Tablica 31.																					
	Kontr olno polje	Veličina mane * [Ø u mm]	Površina stakla S [m^2]																			
			$S \leq 1$				$1 < S \leq 2$				$2 < S \leq 3$				$3 < S \leq 5$				$5 < S \leq 10$			
			Kategorija izo stakla	Kategorija izo stakla			Kategorija izo stakla	Kategorija izo stakla			Kategorija izo stakla	Kategorija izo stakla			Kategorija izo stakla	Kategorija izo stakla			Kategorija izo stakla	Kategorija izo stakla		
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
R	Sve veličine	Bez ograničenja	Bez ograničenja				Bez ograničenja				Bez ograničenja				Bez ograničenja				Bez ograničenja			
E	$\emptyset \leq 1$ **	2 3 4 5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
	$1 < \emptyset \leq 3$	4 5 6 7	4	5	6	7	5	7	8	9	7	9	11	13	8	10	12	14	12	15	18	21
	$\emptyset > 3$	Nedopušteno				Nedopušteno				Nedopušteno				Nedopušteno				Nedopušteno				
M	$\emptyset \leq 1$ **	2 3 4 5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
	$1 < \emptyset \leq 2$	2 3 3 4	3	4	5	6	5	7	8	9	11	14	17	20	15	19	23	27	25	32	38	44
	$\emptyset > 2$	Nedopušteno				Nedopušteno				Nedopušteno				Nedopušteno				Nedopušteno				
* Isključujući "halo" - područje lokalne distorzije, obično oko točkaste mane, kad je mana unutar stakla ** Maksimalan broj komada na području $\emptyset \leq 200$ mm. *** Za izo stakla površine $S > 15 m^2$ vizualna kontrola se vrši prema standardu EN 1279-1.																						

Dopuštene nečistoće i mrlje	Tablica 32.									
	Kontr olno polje	Veličina i vrsta mane [Ø mm]	Površina stakla S [m^2]							
			$S \leq 1$				$S > 1$			
			Kategorija izo stakla				Kategorija izo stakla			
			I	II	III	IV	I	II	III	IV
R	Sve veličine		Bez ograničenja							
E	Nečistoće $\emptyset \leq 1$		Bez ograničenja							
	Nečistoće $1 < \emptyset \leq 3$	4	5	6	7		Po metru dužine [kom.]			
	Mrlja $\emptyset \leq 17$	1	2	2	2	1	2	2	2	2
	Nečistoće $\emptyset > 3$ i mrlja $\emptyset > 17$		Maksimalno 1							
M	Nečistoće $\emptyset \leq 1$	Maksimalno [kom.] u području $\emptyset \leq 200$ mm								
		3	4	5	6	3	4	5	6	
	Nečistoće $1 < \emptyset \leq 3$	Maksimalno [kom.] u području $\emptyset \leq 200$ mm								
Dopuštene linearne mane	Nečistoće $\emptyset > 3$ i mrlja $\emptyset > 17$	2	3	3	4	2	3	3	4	
		Nedopušteno								
Tablica 33.										
Kontrolno polje			Kategorija izo stakla							
			I	II	III	IV				
			Pojedinačne duljine [mm]							
R		Bez ograničenja								
E		30	38	45	53					
M		15	19	23	27					
		Zbroj pojedinačnih duljina [mm]								
R		Bez ograničenja								
E		90	113	135	158					
M		45	57	68	79					

Kriteriji vizualne procjene za ostale vrste izo stakla	Gornje tablice ne mogu se koristiti za procjenu izo stakla s najmanje jednom komponentom izrađenom od ornament stakla, armiranog stakla, armiranog ornament stakla, ravnog vučenog stakla i laminiranog vatrootpornog stakla. Vizualna kvaliteta kaljenog sigurnosnog stakla, sa ili bez toplinskog prožimanja, kao i toplinski ojačanog (polukaljenog) stakla sadržanog u izo staklu ili u laminiranom staklu, koje je sastavni dio izo stakla, treba ispunjavati zahtjeve standarda koji se primjenjuje za pojedini proizvod. Uz ove zahtjeve, u slučaju termički obrađenog float stakla, ukupna zakriviljenost u odnosu na ukupnu duljinu ruba stakla ne smije biti veća od 3 mm na 1000 mm duljine ruba stakla. Veća zakriviljenost može se pojaviti u kvadratnim ili skoro kvadratnim formatima (do 1:1.5) i u slučaju pojedinačnih stakala nazivne debljine < 6 mm.						
Dopušteni broj mana za izo staklo različito od onoga u čijem su sastavu dvije monolitne staklene ploče	Dopušteni broj mana naveden za dvoslojno izo staklo izrađeno od dvije monolitne staklene ploče povećava se za 25 % za svaku dodatnu staklenu komponentu (u slučaju višeslojne staklene kompozicije izo stakla ili laminirane staklene komponente). Broj dopuštenih mana uvijek se zaokružuje na veći broj. Primjer 1. Za određivanje broja dopuštenih mana za troslojno izo staklo napravljeno od 3 monolitne staklene ploče, broj dopuštenih mana u gornjim tablicama treba pomnožiti sa 1.25. Primjer 2. Za određivanje broja dopuštenih mana u dvoslojnem izo staklu izrađenom od 2 laminirana stakla, od kojih se svako sastoji od dvije staklene komponente, broj dopuštenih mana sadržanih u gornjim tablicama treba pomnožiti s 1.5.						
Definicije mana	<table border="1"> <tr> <td>Točke</td> <td>Sferna ili polu-sferna izobličenja vizualne prozirnosti stakla. Može biti riječ o inkluziji krutog tijela, plina ili oštećenju premaza.</td> </tr> <tr> <td>Onečišćenja i mrlje</td> <td>Onečišćenje – materijal koji ostaje na površini stakla, a koji može biti u obliku točke ili sitne mrlje. Mrlja – veća od točkaste mane, često nepravilnog oblika, djelomično išarana.</td> </tr> <tr> <td>Linearne mane</td> <td>Oštećenja koja mogu biti na staklu ili unutar stakla, u obliku nasлага, nečistoće ili ogrebotina veće duljine i nalaze se uzduž površine stakla.</td> </tr> </table>	Točke	Sferna ili polu-sferna izobličenja vizualne prozirnosti stakla. Može biti riječ o inkluziji krutog tijela, plina ili oštećenju premaza.	Onečišćenja i mrlje	Onečišćenje – materijal koji ostaje na površini stakla, a koji može biti u obliku točke ili sitne mrlje. Mrlja – veća od točkaste mane, često nepravilnog oblika, djelomično išarana.	Linearne mane	Oštećenja koja mogu biti na staklu ili unutar stakla, u obliku nasлага, nečistoće ili ogrebotina veće duljine i nalaze se uzduž površine stakla.
Točke	Sferna ili polu-sferna izobličenja vizualne prozirnosti stakla. Može biti riječ o inkluziji krutog tijela, plina ili oštećenju premaza.						
Onečišćenja i mrlje	Onečišćenje – materijal koji ostaje na površini stakla, a koji može biti u obliku točke ili sitne mrlje. Mrlja – veća od točkaste mane, često nepravilnog oblika, djelomično išarana.						
Linearne mane	Oštećenja koja mogu biti na staklu ili unutar stakla, u obliku nasлага, nečistoće ili ogrebotina veće duljine i nalaze se uzduž površine stakla.						
Fizičke karakteristike koje se ne procjenjuju	<p>Integralnost boje - razlike u percepciji boje moguće su zbog: udjela željeznog oksida u staklu, procesa nanošenja premaza, samog premaza, promjene u debljini stakla i konstrukcije izo stakla. Percepciju razlike u boji nije moguće izbjegići.</p> <p>Razlika u boji izo stakla - ostakljenje koje je napravljeno od izo stakla koje sadrži staklo s premazom može imati različite nijanse iste boje. Taj efekt može doći jače do izražaja kad se staklo promatra pod kutom. Mogući uzroci razlike u boji uključuju neznatne razlike u boji podloge na koju se premaz nanosi i male razlike u debljini samog premaza. Objektivna procjena razlika u boji može se provesti u skladu s ISO 11479-2.</p> <p>Efekt interferencije - Kod izo stakla koje se sastoji od float stakla, efekt interferencije može izazvati pojavu spektralnih boja. Optička interferencija nastaje preklapanjem dvaju ili više svjetlosnih valova u jednoj točki. Pojava je primjetna kao promjena u intenzitetu boja na određenom dijelu površine, koji se mijenja kada se vrši pritisak na staklo. Ovaj fizički fenomen pojačan je paralelnošću staklenih površina. Efekt interferencije javlja se nasumično i ne može se izbjegići.</p> <p>Specifični efekt zbog barometrijskih uvjeta – izo staklo sadrži zatvorenu količinu zraka ili drugog plina, hermetički zabrtvijenog brtvirom. Količina (volumen) plina općenito se određuje nadmorskom visinom, atmosferskim tlakom i temperaturom zraka u vrijeme i na mjestu proizvodnje. Ako se izo staklo ugrađuje na drugačijoj visini ili kada se temperatura ili atmosferski tlak promijene, dolazi do savijanja staklenih ploča prema unutra ili prema van, što uzrokuju optičke deformacije.</p> <p>Ukoliko je izo staklo instalirano na većoj nadmorskoj visini, prekomjerno savijanje može dovesti do smanjenja izdržljivosti i trajnosti izo stakla, a u graničnim slučajevima čak i do puknuća. U takvim slučajevima, preporučuje se provesti postupak izjednačavanja tlaka pomoću odgovarajućeg uređaja, do vrijednosti koja će osigurati pravilno funkcioniranje izo stakla na mjestu ugradnje. Za detaljne informacije molimo kontaktirajte naš odjel prodaje.</p>						

Crtež 52. Deformacija stakla kod promjena temperature i atmosferskog tlaka

Višestruki odraz - na površini izo stakla može se pojaviti višestruki odraz različitog intenziteta. Ovi su odrazi posebno vidljivi ako je iza stakla tamna pozadina. Ovaj fenomen je fizičko svojstvo svih izo stakala.

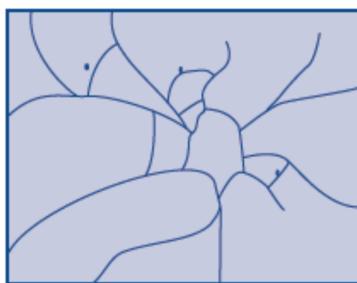
Anizotropija (iridescencija) – kod izo stakla koje sadrži termički obrađene staklene komponente može se javiti vizualni fenomen poznat kao anizotropija, vidi EN 12150-1, EN 1863-1.

Kondenzacija na vanjskoj površini izo stakla - na vanjskim površinama stakla može doći do kondenzacije kada je staklena površina hladnija od zraka koji je okružuje. Intenzitet kondenzacije na vanjskim površinama stakla ovisi o U - vrijednosti, vlažnosti zraka, kretanju zraka te unutarnjoj i vanjskoj temperaturi. Kad je relativna vlaga okoline visoka, a temperatura površine stakla padne ispod temperature okoline, na staklenoj površini dolazi do kondenzacije.

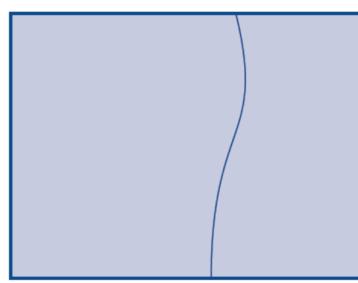
Močenje stakla – prilikom proizvodnog procesa površina stakla dolazi u kontakt s različitim materijalima, te se njen izgled razlikuje zbog otiska prstiju, tragova valjaka, naljepnica, vakuumskih hvataljki, ostataka brtivila, silikona, otapala, sredstava za čišćenje, utjecaja okoline, itd. To može biti vidljivo kada je staklena površina vlažna zbog kondenzacije, kiše ili vode za čišćenje stakla.

Pucanje stakla - staklo je amorfno, homogeno, kruto, krvko i tvrdo tijelo. Ima neznatna unutarnja naprezanja zahvaljujući čemu je pogodno za rezanje i obradu. Do loma dolazi uslijed djelovanja toplinskih ili mehaničkih vanjskih faktora. Takva puknuća nastala nakon dostave stakla klijentu ne mogu biti predmet reklamacije. Da bi se povećala otpornost stakla na lom izazvan toplinskim i mehaničkim opterećenjem, staklo je potrebno termički obraditi postupkom kaljenja ili toplinskog ojačavanja. To se posebno odnosi na stakla s povećanom apsorpcijom energije.

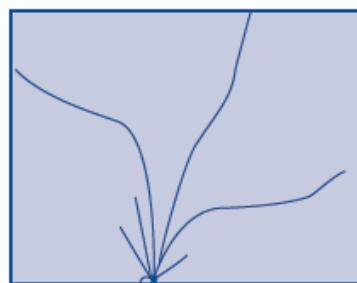
Primjeri mehaničkog i toplinskog pucanja

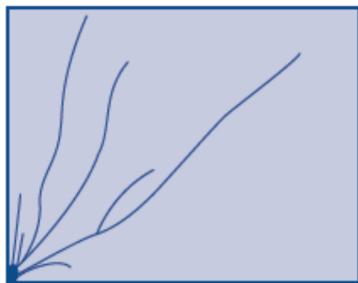
Crtež 53. Udarac u površinu stakla (npr. bacanje kamena u staklo)

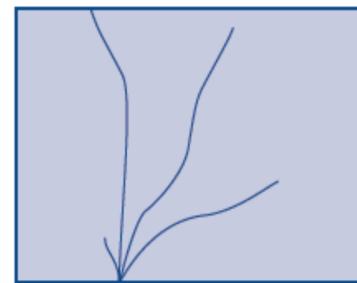
Crtež 54. Torzijsko puknuće

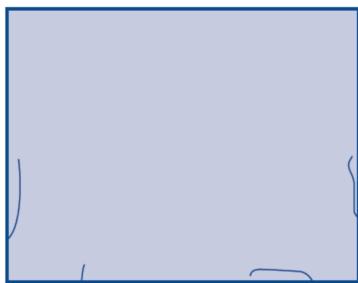
Crtež 55. Udarac u rub

Crtež 56. Udarac u kut

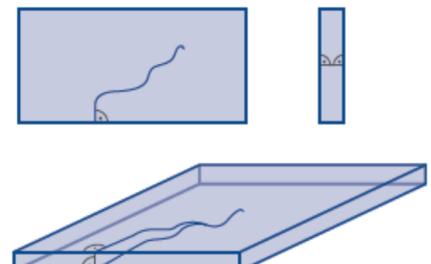
Crtež 57. Pritisak na rub

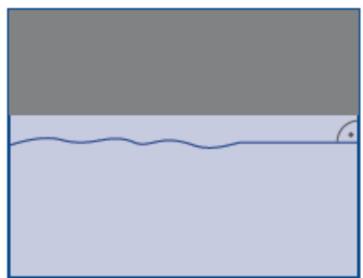
Crtež 58. Prikliještenost

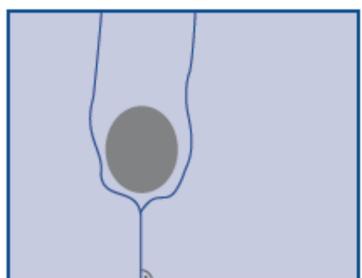
Crtež 59. Pucanj iz oružja

Crtež 60. Termičko pucanje

Crtež 61. Termičko pucanje*

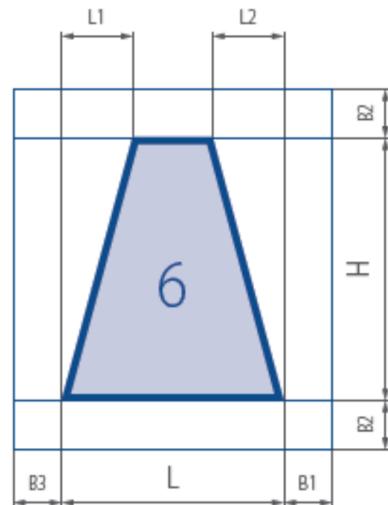
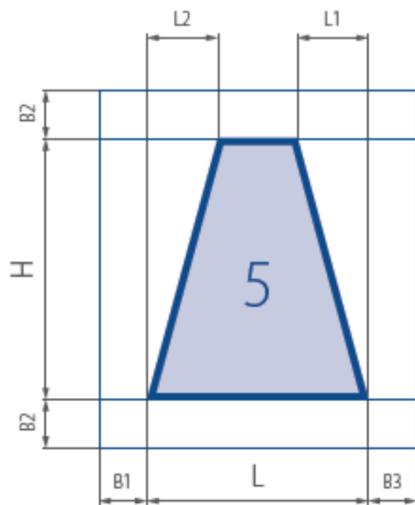
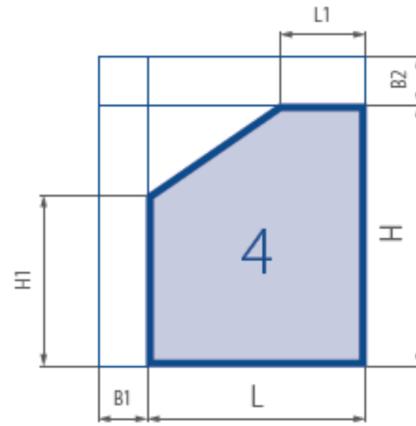
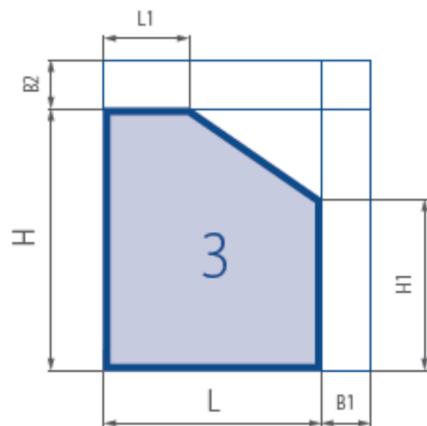
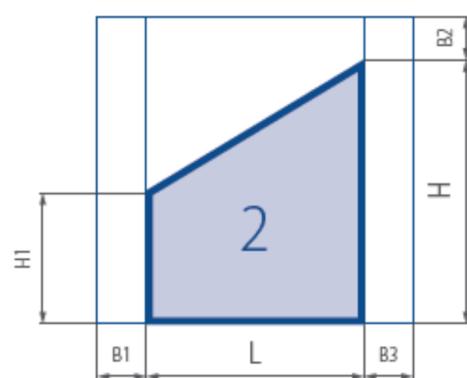
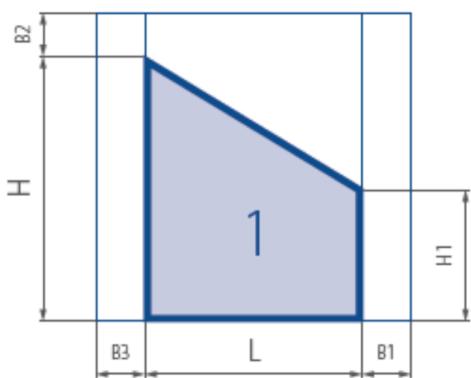
Crtež 62 Termičko pucanje*

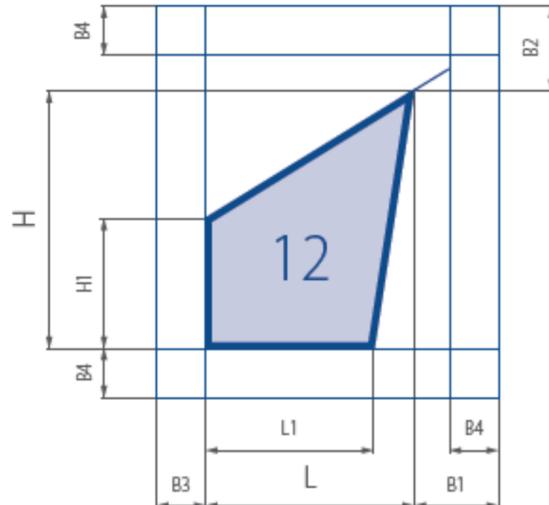
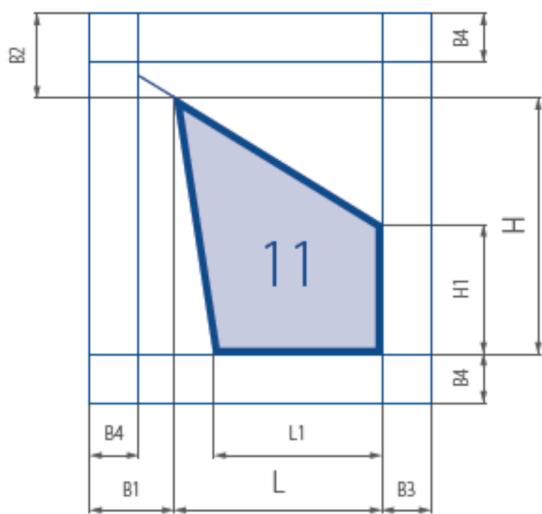
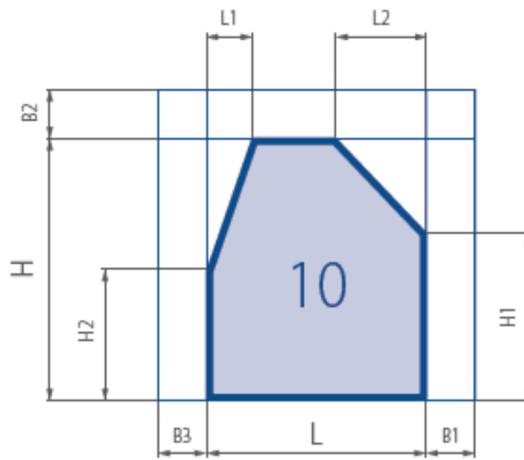
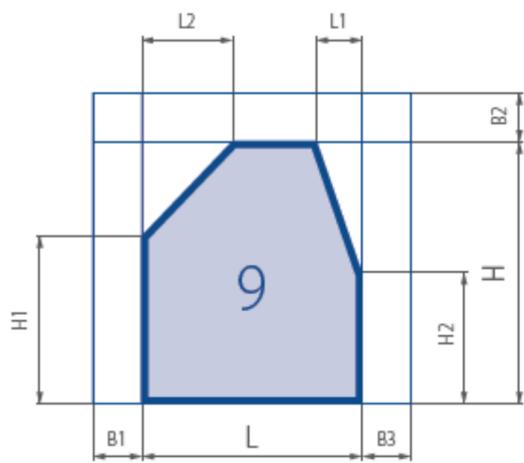
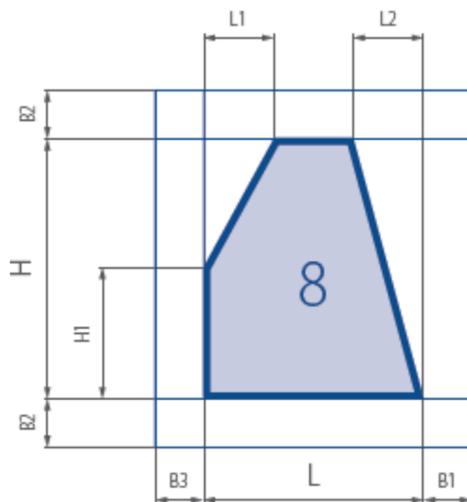
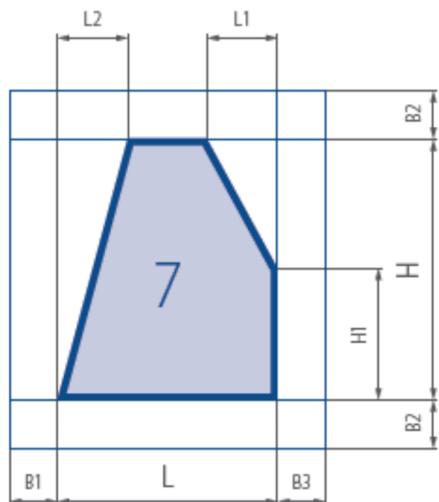
* Crtež 61. i 62. - primjeri termičkog pucanja koje je posljedica lijepljenja ukrasa i naljepnica na staklo ili djelomične izloženosti suncu zbog roleta, drveća, dijelova krova, itd.

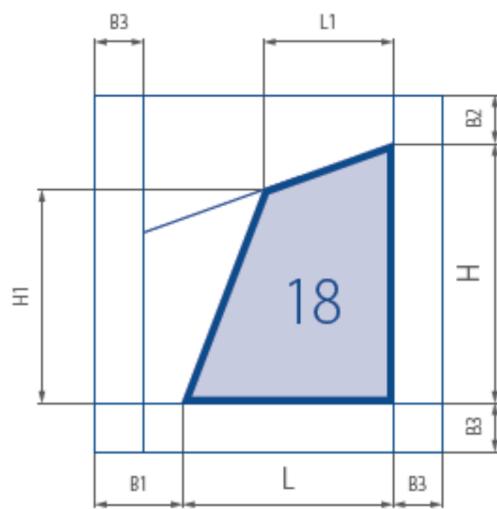
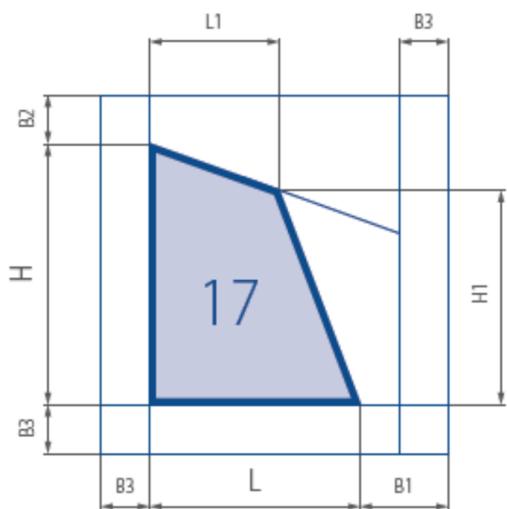
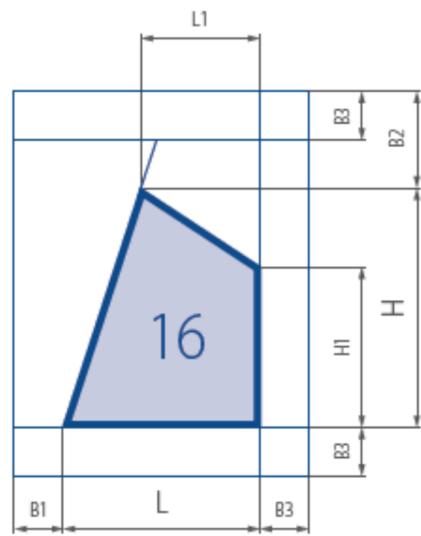
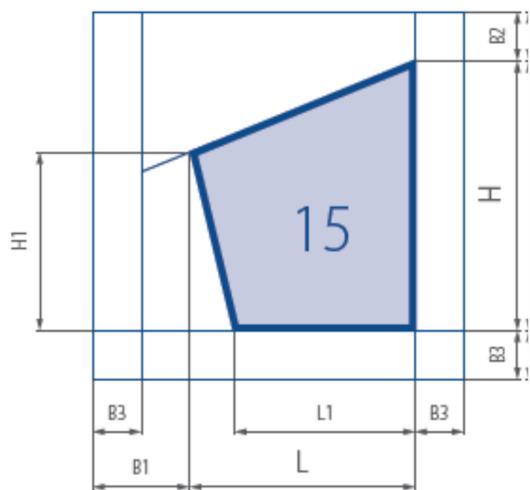
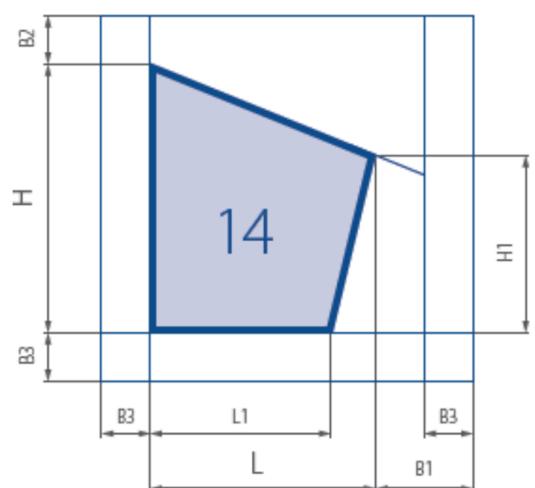
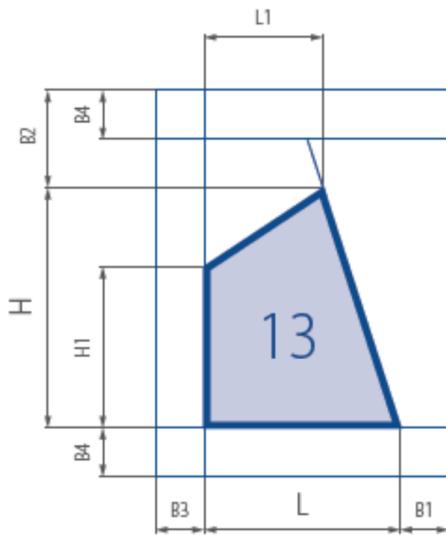
24. Postupanje s gotovim proizvodom

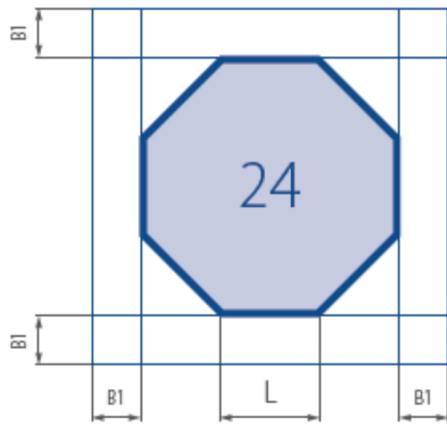
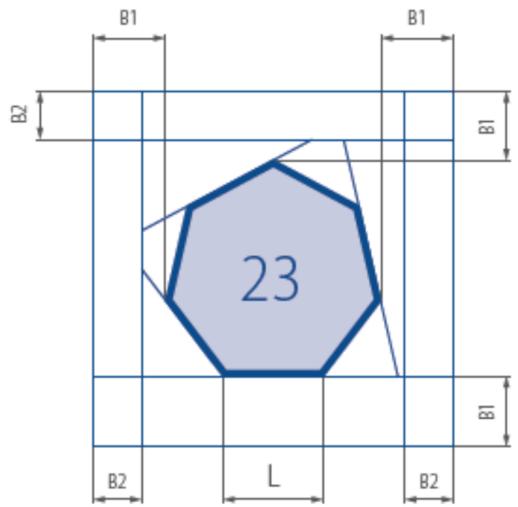
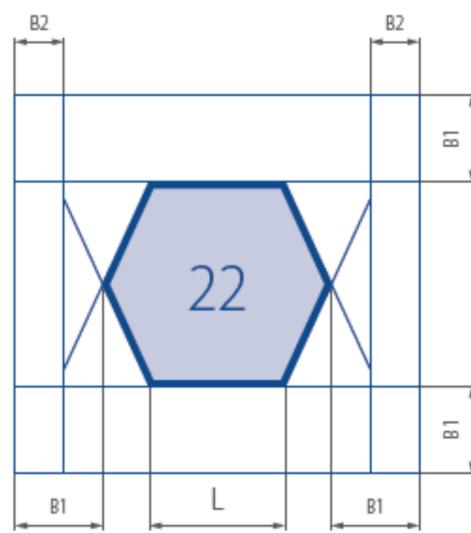
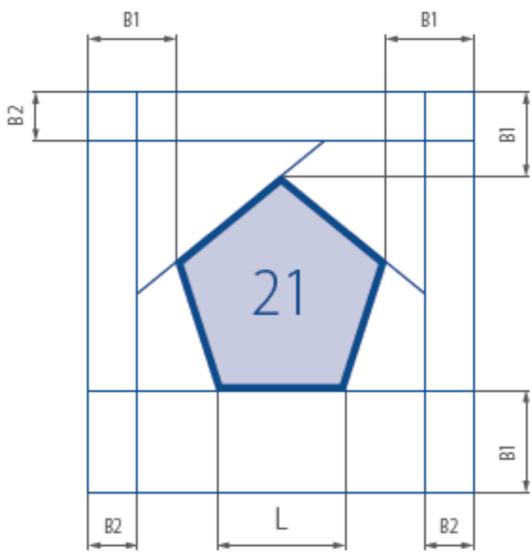
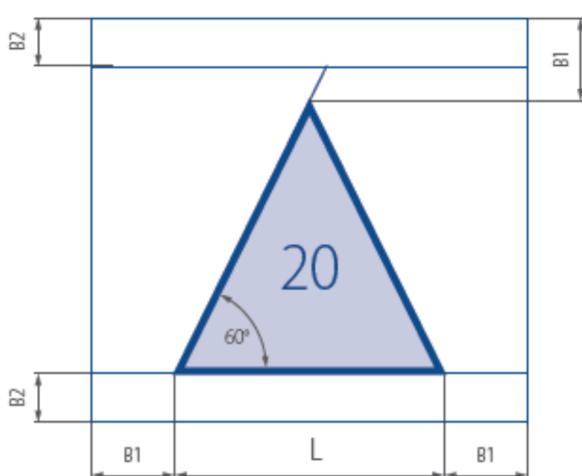
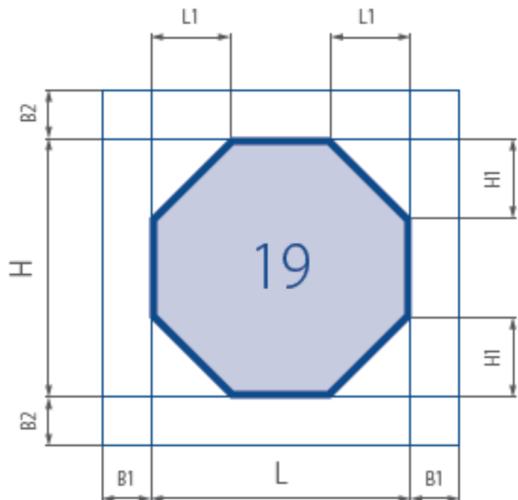
Pakiranje	Metalni stalci tipa L ili A su standardni stalci namijenjeni za prijevoz izo stakala. Podnice u odnosu na stranice stakla moraju biti pod pravim kutom. Svi metalni dijelovi stakla koji dolaze u dodir sa staklima moraju imati gumene obloge odnosno biti obloženi drugim amortizirajućim materijalom. Stakla na stalcima moraju biti osigurana zateznim trakama da bi se spriječilo njihovo pomicanje tijekom transporta. Između stakala se stavljuju pluteni, kartonski, drveni ili drugi distanceri. Druge vrste pakiranja trebaju biti dogovorene između dobavljača i kupca.
Skladištenje	Gotove proizvode (monolitno, laminirano ili izo staklo) treba čuvati u suhim, dobro prozračenim, natkrivenim prostorima, zaštićenim od oborina i neposrednog sunčevog zračenja, gdje temperatura ne prelazi 40°C. Dobavljač ne snosi odgovornost za oštećenja nastala uslijed nepravilnog skladištenja proizvoda.
Prijevoz	U većini slučajeva prijevoz se realizira kamionima dobavljača prilagođenima za prijevoz stakla. Istovar stakala sa staklima iz kamiona vrši kupac koji je odgovoran za pravilno obavljanje istovara te je dužan prijaviti oštećenja utvrđena kod prijema proizvoda. Kupac može po svojoj želji i na svoj rizik sam preuzeti robu kod dobavljača (rizik od razbijanja i oštećenja stakala za vrijeme transporta). Ukoliko se vrši povrat proizvoda od strane kupca, kupac je dužan pravilno zapakirati i osigurati stakla te izvršiti utovar.
Ugradnja	Gotov proizvod u obliku monolitnog stakla, laminiranog stakla i izo stakla samo je jedan od elemenata čitavog sustava ostakljivanja. Tvrtke koje se bave ostakljivanjem odgovorne su za usklađenost i pravilan odabir stakla za prozorski/fasadni sustav. Tvrtka PRESS GLASS nije odgovorna za upotrebu gotovih proizvoda u sustavima koji nisu u skladu s propisima ili nisu u skladu s njihovom namjenom. Uvjeti ugradnje izo stakla navedeni su u Prilogu C standarda EN 1279-5
Pranje i čišćenje	<p>Pranje i čišćenje stakla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Površinu stakla treba redovito čistiti ovisno o stupnju zaprljanosti. - Čvrsto onečišćenje, npr. od cementnog morta, nikad ne uklanjati na suho; u tom slučaju staklenu površinu treba obilno navlažiti čistom vodom, a zatim nježno oprati tvrde i oštре naslage. - Kod uklanjanje masti i ostataka mase za brtvljenje, prvo ih treba namoći npr. alkoholom ili izopropanolom, a zatim isprati većom količinom vode. - Kako bi se izbjegla oštećenja na vanjskim premazima (poz.1) ne smiju se rabiti nikakva nagrizajuća niti alkalna sredstva (fluor, klor), niti prašak za čišćenje. - Staklo prati pomoću običnih deterdženata, a za uklanjanje prljavštine od masnih mrlja može se koristiti npr. aceton, uz pridržavanje uputa za korištenje takvog sredstva. Proizvođači reflektirajućeg stakla preporučuju za čišćenje reflektirajućeg premaza primjenu suspenzije koja sadrži cerij oksid (50-160 g/l vode). - Kod stakala sa samočistivim premazima, specijalnih stakala posebne namjene i sl., pridržavati se uputa proizvođača stakala. Za detaljne informacije molimo kontaktirajte naš odjel prodaje. - Dobavljač ne odgovara za oštećenja nastala zbog nepravilnog pranja stakla odnosno upotrebe neprikladnih sredstava za čišćenje i zbog utjecaja vanjskih onečišćenja (atmosferska i druga), kao ni zbog upotrebe neprikladnih alata za čišćenje (npr. metalni strugači i sl.) što može oštetiti površinu stakla.

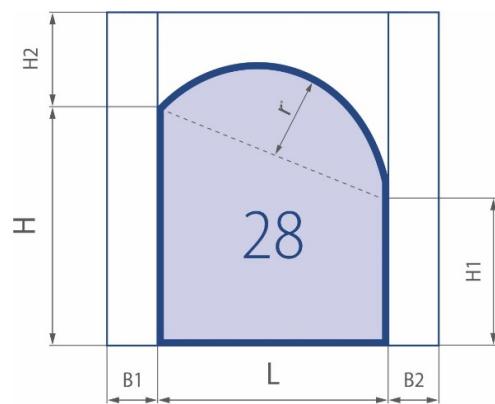
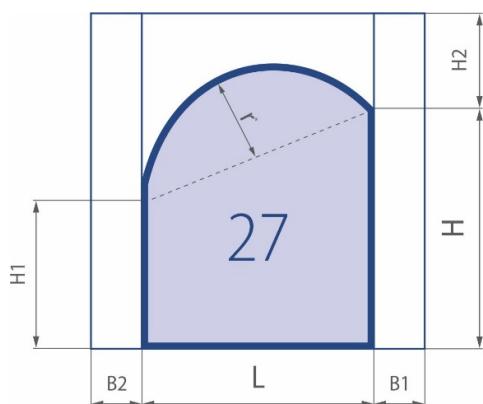
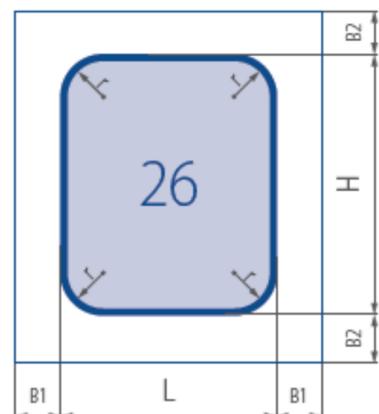
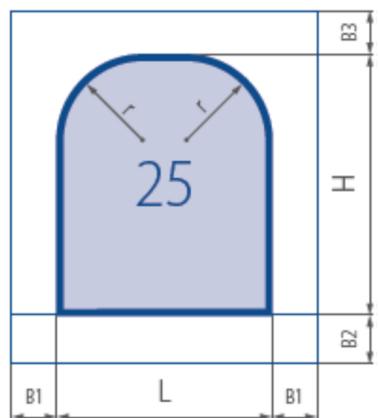
25. Katalog oblika

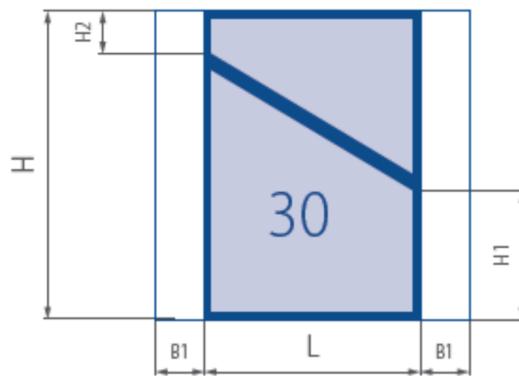
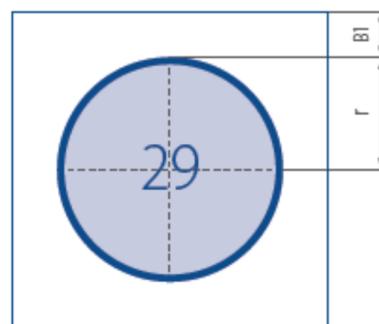

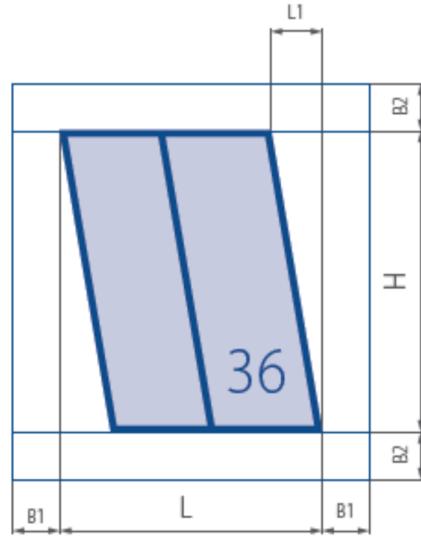
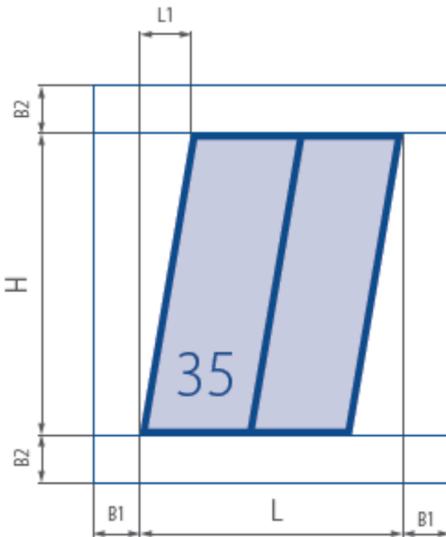
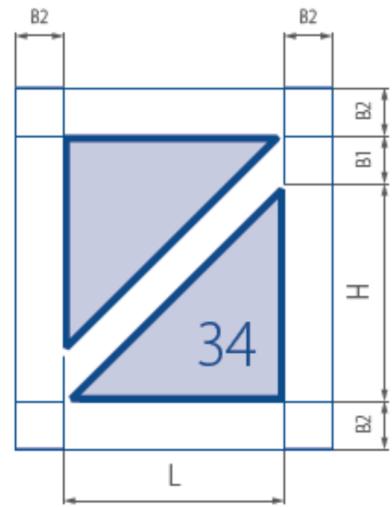
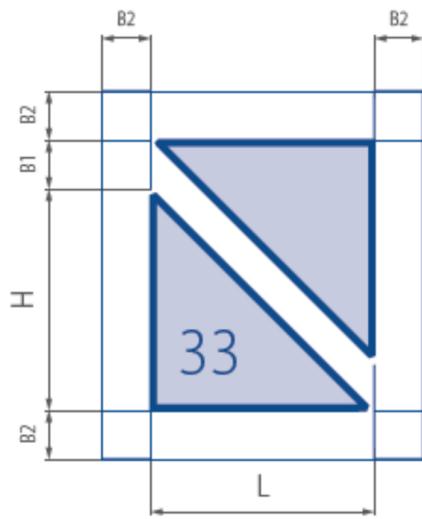
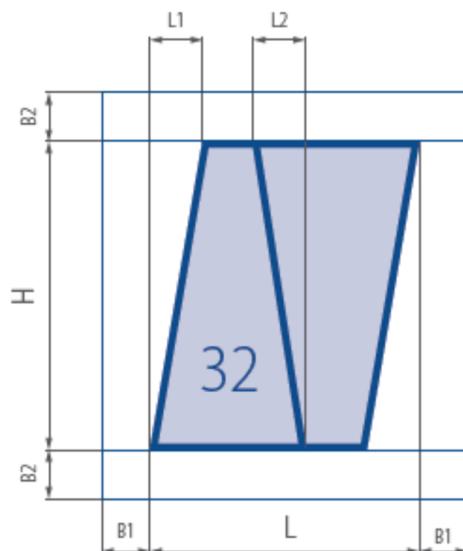
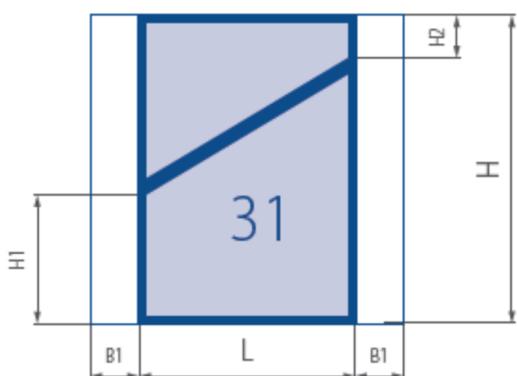

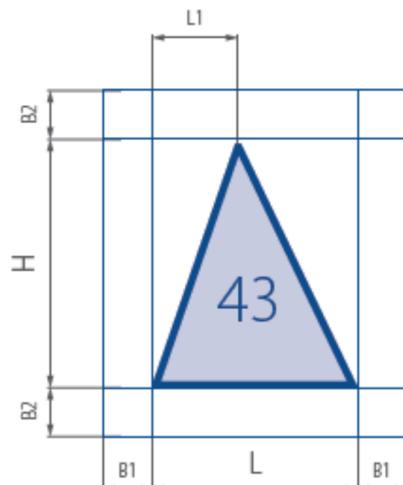
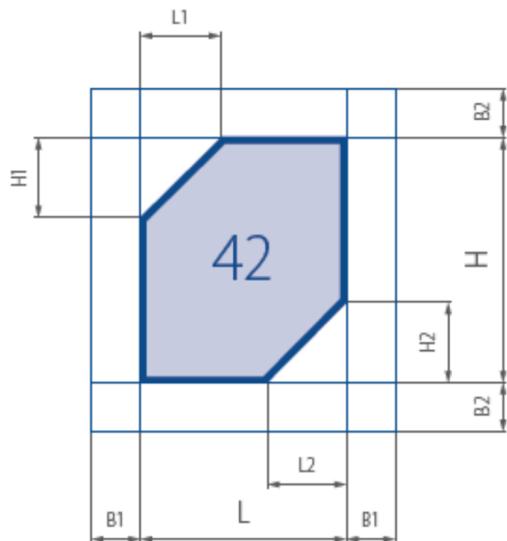
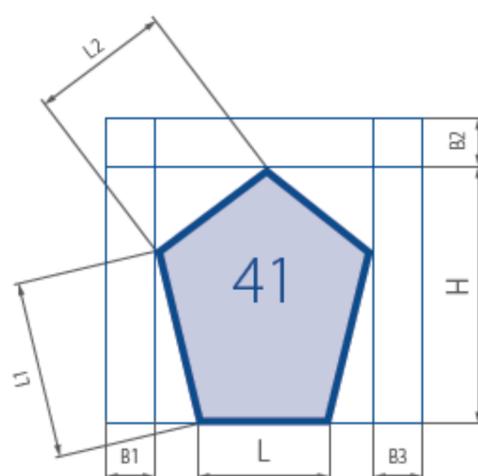
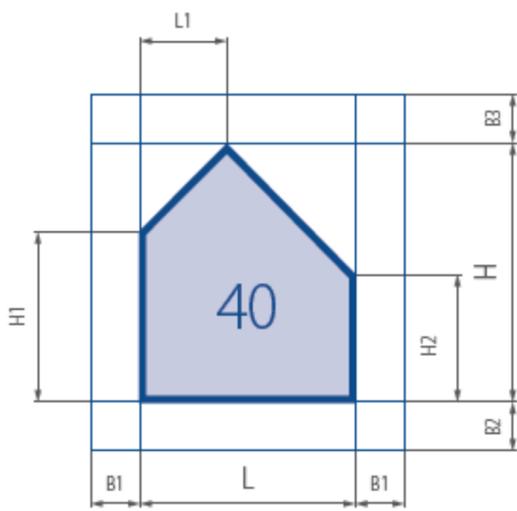
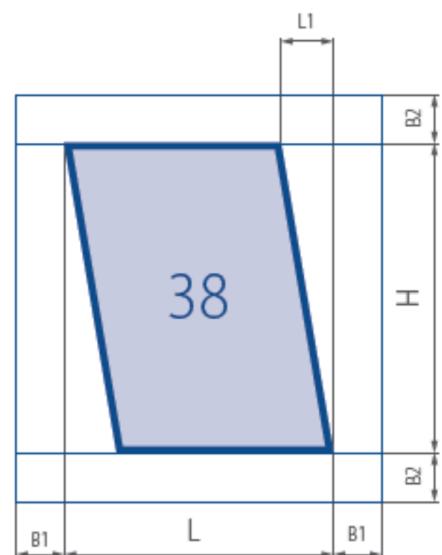
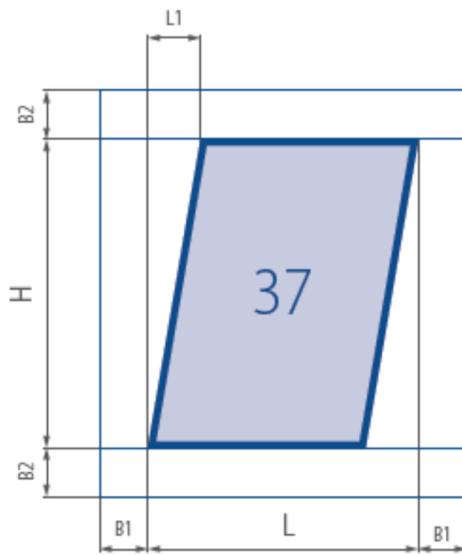

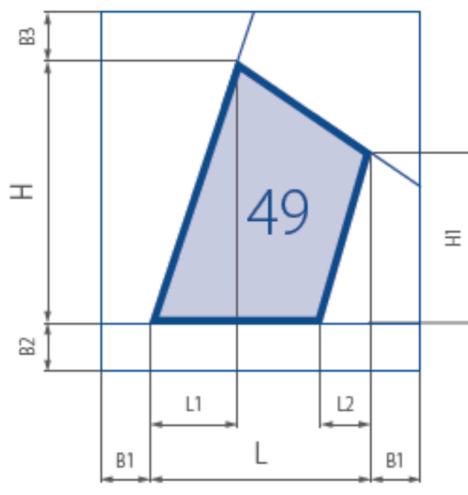
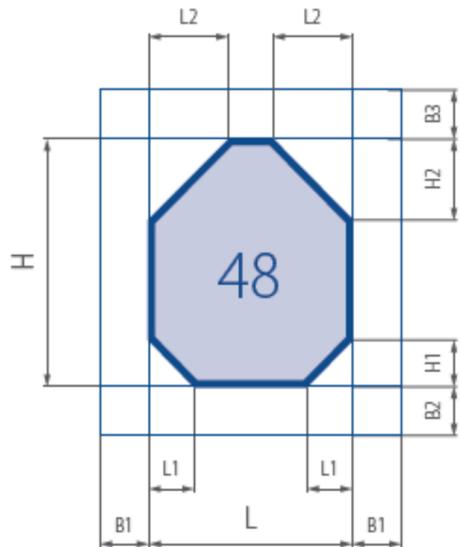
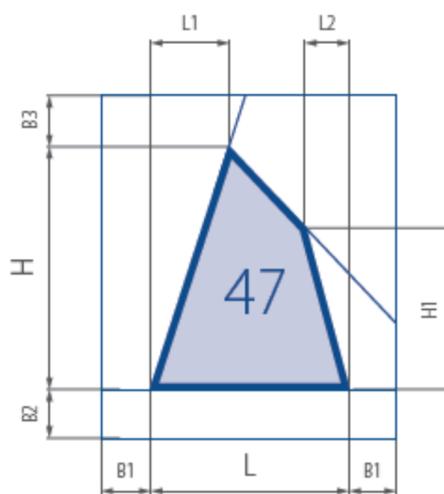
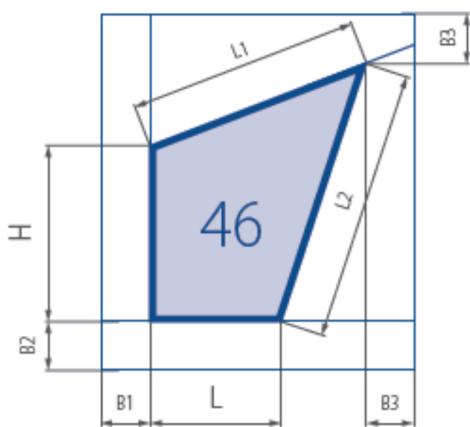
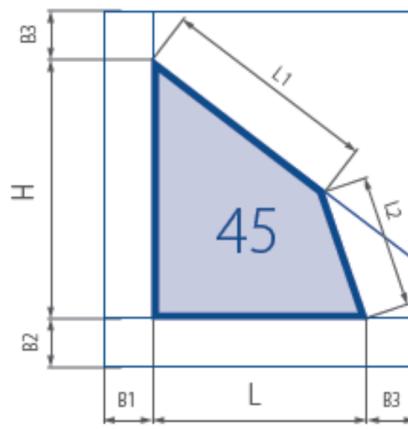
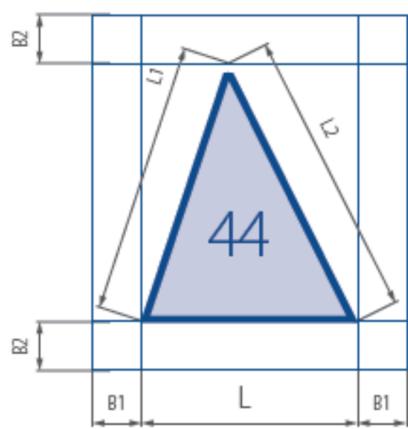
* Visina luka

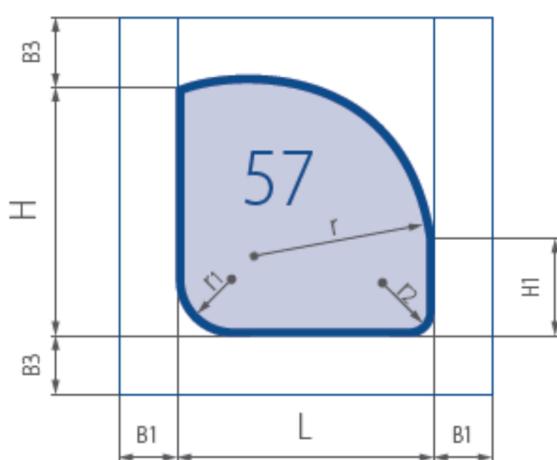
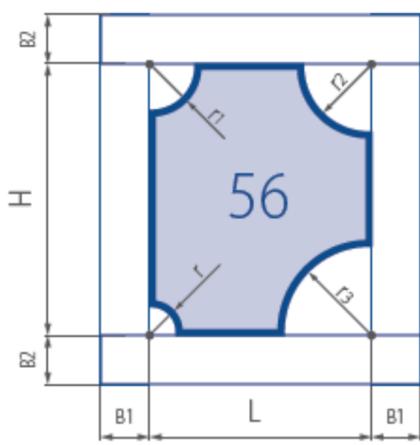
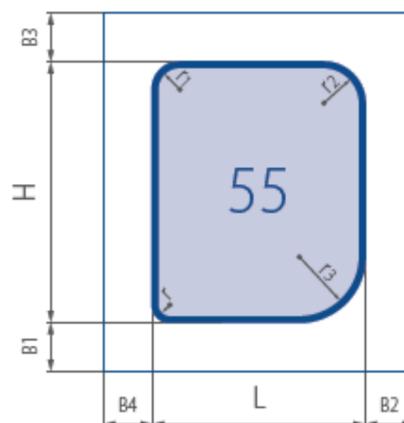
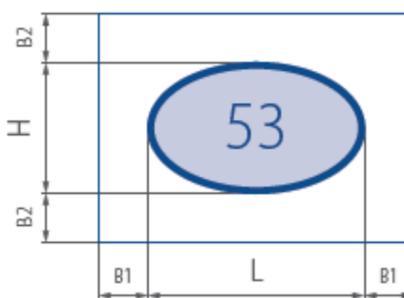
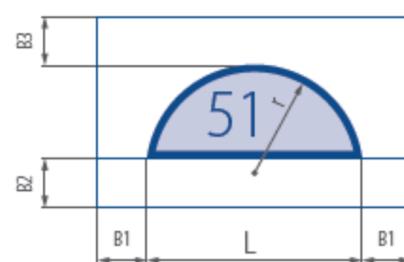
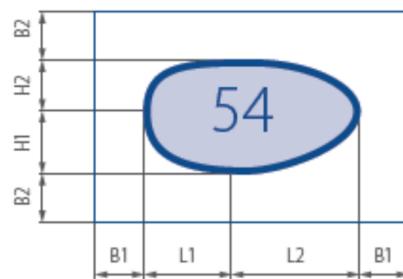
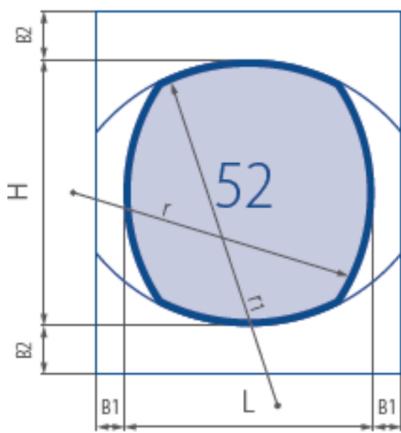
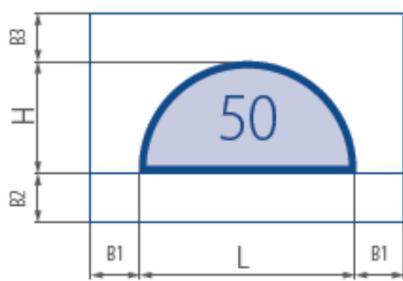
* Visina luka

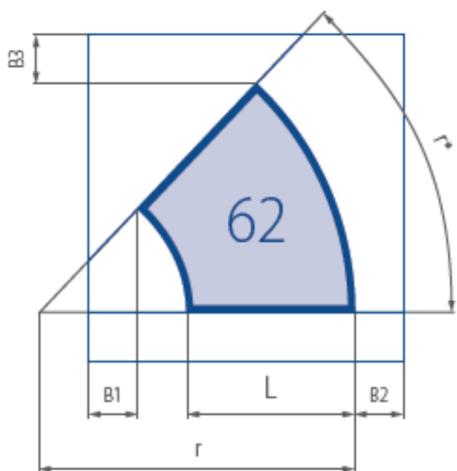
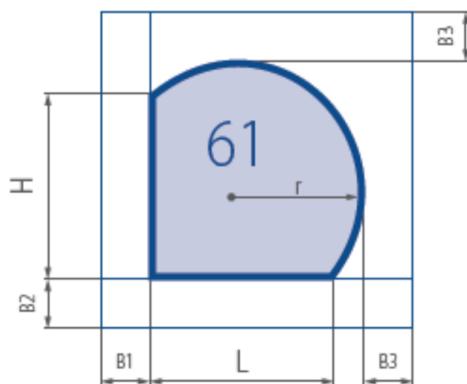
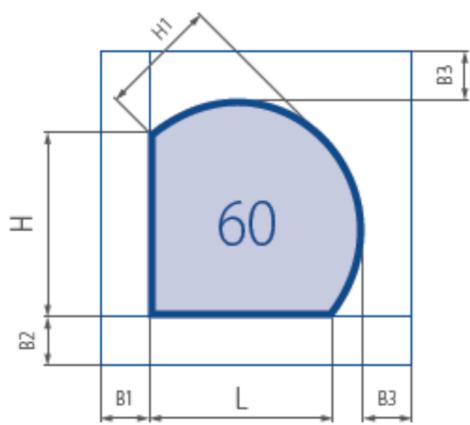
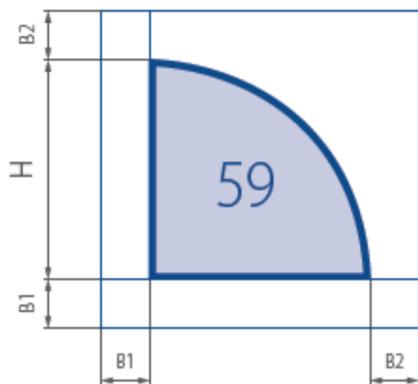
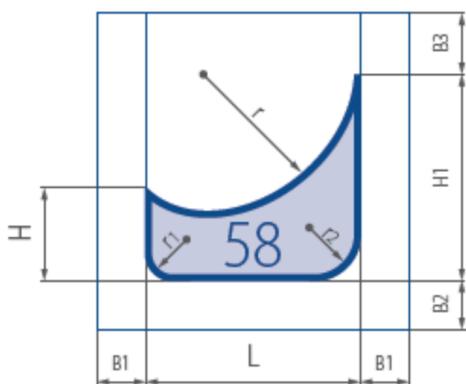

PRESS GLASS SA
www.pressglass.com